

СВОБОДА

Пам'ятаймо
про
Україну!

Видає Український Народний Союз

— SVOBODA —

Published by the Ukrainian National Association

ЦІНА \$1.00

РАЗ НА ТИЖДЕНЬ

ONCE A WEEK

PRICE \$1.00

РІК CXV

П'ЯТНИЦЯ, 29 ЛЮТОГО 2008 РОКУ

ЧИСЛО 9

VOL. CXV

FRIDAY, FEBRUARY 29, 2008

No. 9

АКТУАЛЬНА ТЕМА

„Наша Україна” – наша чи ваша?

Петро Часто

ПАРСИПАНИ, Нью-Джерсі. – 15 лютого Віктор Балога оголосив про свій вихід з „Нашої України”. Несподівано і ніби нелогічно, бо як же це так – керівник президентського Секретаріату зрікається партії, почесним головою якої є Президент? Пояснення самого відступника – що він „вичерпав усі ефективні можливості”, пов'язані з його перебуванням в „Нашій Україні” – ледве чи когось переконує: В. Балога за своєю кон'юнктурною винахідливістю не належить до тих, хто вичерпує свої можливості.

В колі політиків і коментаторів нема спільної точки зору на цю подію, хоч більшість схиляється до такої версії: оскільки нічого не виходить з об'єднанням в єдину політичну силу усіх тих партійок, котрі разом „НУ” і „Народною самообороною” йшли на останні парламентські вибори одним блоком, то тепер В. Балога роз'язав собі руки і почне створювати нову партію, яка матиме більші можливості підтримати Віктора Ющенка у наступних президентських виборах 2009 року.

(Закінчення на стор. 21)

Українські політики поїхали до Брюсселю

КИЇВ. — 26 лютого розпочалася дводенна робоча візита голови Верховної Ради Арсенія Яценюка до Брюсселю. Він зустрівся з високими посадовцями європейських інституцій і взяв участь у праці 10-ої сесії міжпарламентського комітету „Україна – Евросоюз”.

А. Яценюк зустрівся з головою Європарламенту Гансом Гертом Петерінгом, з провідником фракції Європейської народної партії Жозефом Додем, головою Комітету у закордонних справах Яцеком Саріюшем-Вольським, віце-президентом Європарламенту Марекком Сівецом та іншими особами. Керівник українського парламенту також провів зустрічі з чільними представниками Єврокомісії: Комісаром Європейського Союзу з енергетики Андрісом Піебалгсом та Комісаром ЕС зі зовнішніх взаємин та політики сусідства Бенітою Фереро-Вальднер і з Верховним представником ЕС з зовнішньої політики й політики безпеки Гав'єром Солануо.

Голова Верховної Ради, окрім того, провів переговори з керівником Палати Представників бельгійського парламенту Германом ван Ромпеем.

Коли А. Яценюк був міністром економіки, а потім міністром закордонних справ України, він неодноразово приїжджав до Брюсселю. При цьому склалося враження, що молодий український посадовець, говорячи про перспективи Києва

Під час 10-го засідання спільного Комітету парламентської співпраці Україна-Євросоюз в Брюсселі.
Фото: УНІАН

вступити до Евросоюзу, „рожевих“ окулярів не надягав.

„Ми добре усвідомлюємо, що повноправне членство Україна може здобути дуже нескоро. Але шлях до цього має бути наповнений інтеграцією – економічною, освітньою, гуманітарною. Тож ми маємо багато чого зробити“, – заявив А. Яценюк під час візиту до Брюсселю минулого березня.

Окрім Голови Верховної Ради, в найближчі дні європейські інституції відвідали й інші відомі в Україні політики. Так, у праці міжпарламентського комітету

„Україна – Евросоюз“ взяв участь голова Комітету Верховної Ради з питань європейської інтеграції, колишній міністер закордонних справ України Борис Тарасюк.

А 27 лютого до Брюсселю прибув провідник української опозиційної Партії Регіонів Віктор Янукович з плянами зустрітися з з Генеральним секретарем НАТО Яапом де Гопом Схефером, та просити, щоб з порядку денного квітневої зустрічі Північноатлантичного союзу в Букарешті зняли питання про приєднання Києва до Пляну дій для членства в НАТО. (Радіо „Свобода“)

На Союзівці і поза сезоном рух і гамір не вщухають

ПАРСИПАНИ, Н.Дж. — Хоча Союзівка тепер в цей несезонний час закрита, в цьому Центрі української спадщини в Кергонксоні, Нью-Йорк, триває рух. Останніми місяцями, як стверджує головний управитель Нестор Паславський, „все робиться для того, щоб удосконалити Союзівку для нашої громади до часу відкриття сезону в травні”.

Хоча офіційно від половини листопада Союзівка є закритою, далі приймається замовлення на мистецькі програми, табори, відпочинок, весілля та інші окремі події на оселі. Крім того, тепер на оселі проводяться відбудови та відновлення – зокрема в павільйоні „Веселка“, головному приміщенні діяльності оселі. Також посувається вперед справа кооперативного проекту, житлових будинків запланованого в цьому улюбленому центрі життя української громади.

Отже, не виглядає, щоб Союзівка була насправді цілком

закритою. Головний управитель вважає, що може, точніше буде сказати, що Союзівка є „частково закритою”.

„Ми відкриті та приймаємо замовлення, – каже Н. Паславський та додає, – радимо гостям Союзівки, не чекати, але здійснювати свої замовлення на літній сезон і після нього”. Також він підкреслює, що вже є замовлення на декілька подій в травні, ще до початку офіційного відкриття сезону, який розпочнеться на „Меморіал Дей”. Крім того, Союзівка прийняла вісім замовлень на весілля у 2008 році, починаючи від червня. (До речі, персонал Союзівки заважає, що зросло зацікавлення молодих включати українські традиції у свої весільні святкування).

Продовжуючи, Н. Паславський зазначає, що „Веселку” відновляється повністю, від стелі до підлоги. Вмонтовують нову

(Закінчення на стор. 5)

Віктор Ющенко: „Україні потрібна Конституція національного творення”

Київська газета „Дзеркало тижня” (ч. 7, з 23-29 лютого) вмістила статтю Президента Віктора Ющенка під заголовком „Україні потрібна Конституція національного творення”, в якій керівник держави визначає головні питання для „якнайширшої суспільної дискусії країни стосовно конституційної реформи”.

Президент підкреслює, що „Основний документ держави не може бути лише справою політиків. Він має бути справжньою всенародною справою. Саме такий підхід відкриє шлях до народної Конституції єдиної політичної нації”.

Ствердивши, що Україна має значну конституційну традицію, В. Ющенко визнає, що прийняття Конституції України 28 червня 1996 року було великою подією у державному будівництві. Основний Закон незалежної Української держави став переконливим свідченням незворотності прагнень до утвердження в Україні

справжнього народовладдя, демократичних засад суспільного життя. Водночас досвід підготовки, прийняття, тим більше — реалізації положень Конституції-1996, виявив такі проблеми, як недосконалість гарантій та захисту конституційних прав і свобод громадянина.

Закон України „Про внесення змін до Конституції України” від 8 грудня 2004 року став, на думку Президента, ще одним компромісом еліт, прикладом кулуарного конституціоналізму, а не реалізацією глибинного національного запиту та прагнень народу... Суспільно-політична практика останніх років показала гостре політичне протистояння та слабкість конституційного врегулювання суспільних відносин, нестабільність функціонування всього державного механізму. Протягом останніх двох років ми стали свідками не тільки тривалих політичних серіалів на кшталт

(Закінчення на стор. 3)

УКРАЇНА ЗА ТИЖДЕНЬ

Президент привітав з 75-річчям і нагородив голову УГКЦ

КИЇВ. – Президент Віктор Ющенко указом від 26 лютого нагородив главу Української Греко-Католицької Церкви, Кардинала Любомира Гузара орденом князя Ярослава Мудрого III ступеня. Як сказано в указі, нагороду вручено „за визначний особистий внесок у духовне відродження українського народу, багатолітню церковну діяльність та з нагоди 75-річчя від дня народження“ Л. Гузара, яке припало на 26 лютого. Президент наголосив у своєму вітанні: „Високо ціную Вашу невтомну багатолітню діяльність, спрямовану на розвиток Української Греко-Католицької Церкви, розбудову нашої держави та духовне відродження українського народу“. Крім того, Президент підкреслив: „Ваше подвижництво, апостольська ревність і пастирське слово, самовіддане служіння Богові і людям заслужили глибоку шану мільйонів наших співвітчизників та високий міжнародний авторитет“. В. Ющенко побажав Л. Гузарові міцного здоров'я і щасливого довголіття. „Нехай зерна, засіяні Вами у душах людей, зростуть щедрим врожаєм добра і любови“, – підкреслив глава держави у привітанні. Верховний Архієпископ Києво-Галицький, Кардинал, Глава Української Греко-Католицької Церкви Л. Гузар народився 26 лютого 1933 року у Львові. 25 січня 2001 року був обраний Синодом Єпископів Української Греко-Католицької Церкви Архієпископом Львівським та Главою Української Греко-Католицької Церкви. 26 січня 2001 року Папа Іван Павло II затвердив цей вибір. 21 лютого того ж року Л. Гузар став Кардиналом Католицької Церкви. 21 серпня 2005 року Л. Гузар офіційно змінив свій титул на – Верховний Архієпископ Києво-Галицький. („Кореспондент“, „Українська правда“)

Фракції домовилися розблокувати ВР 3 березня

КИЇВ. — Керівники парламентських фракцій і голова Верховної Ради Арсеній Яценюк під час круглого столу домовилися підписати політичну угоду 3 березня. Після підписання такого документу 4 березня, народні депутати будуть готові працювати у пленарному режимі, як це передбачено календарним планом праці ВР. Під час „круглого столу“ також було досягнуто домовленості про створення робочої групи, до якої увійдуть по два представники від кожної фракції. Група займатиметься доопрацюванням проекту документу. Член фракції КПУ Адам Мартинюк наголосив, що його фракція не підписуватиме документ. У свою чергу А. Яценюк запропонував включити до політичної угоди перелік з 80 невідкладних питань. У суботу, 23 лютого, він передав усім головам фракцій проект політичної угоди з узагальненими пропозиціями. У документі також передбачено близько 80 питань порядку денного, які, за словами А. Яценюка, є першочерговими і мають якнайшвидше бути розглянуті парламен-

том. Перелік питань доволі широкий і містить в собі заслуховування послання Президента, завершення розгляду питання захисту прав опозиції та розгляд програми дій уряду прем'єр-міністра Юлії Тимошенко. Комуністична партія України заявила, що не бачить можливості розпочати роботу Верховної Ради, оскільки політична угода не вирішує проблем, які виникли. Провідник Партії Регіонів закликав усі політичні сили докласти зусиль, щоб опозиція і коаліція працювали „в форматі цивілізованих стосунків“. За його словами, країна має почати жити у правовому полі. 21 і 22 лютого А. Яценюк провів зустрічі з усіма фракціями Верховної Ради. За результатами проведених переговорів голова заявив, що чотири з п'яти фракцій підтримали його пропозицію стосовно підписання політичної угоди. („Кореспондент“)

Кримські більшовики досі бояться УПА

СИМФЕРОПІЛЬ. — 24 лютого активісти проросійських сил зірвали презентацію книги останнього Головного командира Української Повстанської Армії Василя Кука „УПА в запитаннях і відповідях“. Вхід до будівлі, де мала відбутися презентація книги, оточили близько 50 правоохоронців. Організатори презентації – кримські представники Конгресу українських націоналістів (КУН) – перебували в приміщенні. Тим часом на вулиці близько 150 осіб – активістів Партії Регіонів, Компартії, партії „Русский блок“ і Блоку Наталії Вітренко – влаштували акцію протесту. Вони скандували гасла проти УПА, лунали пісні „Я рождён в Советском Союзе“, „Священная война“ тощо. Крім того, активісти проросійських сил спробували занести до будівлі, де мала відбутися презентація, чорну труну з написом „Ворогам Росії, бандерівцям“, проте їх відтіснили правоохоронці. Попри це, регіонали, комуністи і вітреквіці все ж проникли в приміщення. Депутат Верховної Ради Криму від блоку „За Януковича!“ Олег Слюсаренко заявив, що люди не дозволять „у це святе свято“ – 23 лютого – „проводити бандерівські, фашистські шабаші“. „УПА провела бойові дії проти окупантів – і проти німецького фашизму, і проти червоного комунізму. УПА воювала не проти народу Росії, а проти червоного комунізму, який до цього знищив мільйони людей, – сказав провідник кримської організації КУН Василь Овчарук. – І ми хотіли сьогодні надати інформацію, що УПА – це герої“. Під час презентації книги мали демонструвати звукові доріжки з голосом В. Кука й оприлюднити його звернення до молодих українців. Записи було зроблено незадовго до його смерті 2007 року. („Львівська газета“)

Перші Лейді Америки і України домовилися про співпрацю

ВАШІНГТОН. — Голова Наглядової ради міжнародного благодійного фонду „Україна – 3000“ Катерина Ющенко і дру-

жина Президента США Лора Буш домовилися про співпрацю у галузі охорони здоров'я. Зустріч К. Ющенко і Л. Буш відбулась 22 лютого у Вашингтоні. Під час зустрічі К.Ющенко розповіла про медичні програми, що їх здійснює фонд „Україна – 3000“. У свою чергу, Л. Буш окреслила проекти у сфері медицини, якими вона опікується. Також К. Ющенко і Л. Буш обмінялися інформацією щодо освітніх проектів, які вони підтримують. Окрім того, Л. Буш поділилася враженнями від поїздки в Африку, яку щойно здійснила разом з чоловіком, Президентом США Джорджем Бушем. Крім того, К. Ющенко, перебуваючи у Вашингтоні, вручила нагороди українцям діаспори. Питання співпраці з США у галузі охорони здоров'я стало головною темою її зустрічей в американській столиці. 20 лютого К. Ющенко також відкрила в Посольстві України у Вашингтоні виставку, присвячену трагедії Голодомору в Україні, та вручила державні нагороди представникам діаспори, які зробили значний внесок у поширення інформації про українську трагедію. Виступаючи на відкритті виставки, К. Ющенко заявила, що, незважаючи на все зроблене з поширення знань про геноцид українського народу 1932-1933 років, українці пройшли лише пів дороги на шляху до справжнього усвідомлення світом трагедії народу України: „Я була надзвичайно вражена та засмучена тим, що багато людей, яких я зустрічала на дуже високому рівні, казали мені, що лише за останній рік вони вперше почули про Голодомор в Україні. І це посли, це дружини провідників європейських країн, які б повинні були знати про цю трагедію. І той факт, що вони лише зараз про це дізнались, є трагедією і означає, що Україна ще не зробила досить для того, щоб світ дізнався про Голодомор“. На церемонії у Посольстві голова фундації українського Голодомору США Микола Міщенко отримав державну нагороду України за внесок у поширення знань про Голодомор. Професор Університету штату Ровд Айленд Шеріл Мадлен отримала Орден княгині Ольги. Її нагороджено за багаторічні дослідження українського Голодомору. А К. Ющенко впевнена, що „прийде час і світ визнає український Голодомор геноцидом проти народу України. Але це не легкий шлях і ми не сподіваємося, що це буде сьогодні чи завтра. Наше завдання – давати якнайбільше інформації. Адже це частина нашої історії“. К. Ющенко та представники фонду „Україна – 3000“ перебували у США з робочою візитою. („Голос Америки“, УНІАН)

В. Кличко переміг в Нью-Йорку С. Ібрагімова

НЬЮ-ЙОРК. — Вперше за останні дев'ять років найпрестижнішій суперважкій категорії світового боксу отримав чемпіона, який не боїться кинути виклик чемпіонам за версіями інших провідних світових боксерських федерацій. 32-річний Володимир Кличко перемогою у Нью-Йорку над росіянином Султаном Ібрагімовим 23 лютого почав свій похід за чемпіонськими

поясами та титулом „короля боксу“. Бій відбувався у „Madison Square Garden“. Незважаючи на відсутність сильних американських „панчерів“, це не зменшило зацікавленість місцевої публіки до поєдинку – „Медісон“ був переповнений. На кону стояли рекордні за останні роки 10 млн. дол. Бій Кличко-Ібрагімов відвідало чимало „VIP“-уболівальників – принц Монако Альберт, колишній президент Польщі Олександр Квасневський, губернатор Каліфорнії Арнольд Шварценегер, зірки Голівуду Брюс Віліс і Дастін Хофман, а також увесь пострадянський емігрантський бомонд „Міста-Яблука“ та вболівальники з Росії та України. („Високий Замок“)

Україна вперше в історії почала імпорт нафти з Іраку

КИЇВ. — „Укртатнафта“ у січні імпортувала 80 тис. тонн танкерної іракської нафти марки „Kirkuk“, повідомив 21 лютого виконавчий директор компанії „UPESCO“ Сергій Куюн. Це перша доставка іракської нафти в Україну за всю історію. При цьому він додав, що „Укртатнафта“ була змушена імпортувати сировину в зв'язку з припиненням доставки російської нафти. За своєю якістю нафта „Kirkuk“ близька до російської нафти марки „Urals“, що раніше поставлялася на „Укртатнафту“. („Кореспондент“)

У Великій Британії обговорили політичні виклики для нової України

ЛОНДОН. — 25 лютого під час своєї візити до Великої Британії віце-прем'єр-міністр у справах європейської та міжнародної інтеграції України Григорій Немиря взяв участь у „круглому столі“ Королівського інституту міжнародних взаємин („Четем Гавз“) на тему „Політичні виклики для нової України“. Під час свого виступу Г. Немиря зупинився на першочерговостях нового уряду України в контексті здійснення внутрішніх реформ та проведення політики європейської інтеграції України. Відповідаючи на запитання учасників „круглого столу“ щодо перспектив внутрішньополітичного розвитку нашої держави, Г. Немиря зазначив: „Сподіваюся, що всі політичні сили, які бажають добра Україні, докладатимуть зусиль для забезпечення політичної стабільності у нашій державі“. Окремо під час „круглого столу“ було обговорено питання координації політики держави у сфері європейської інтеграції. У зв'язку з цим віце-прем'єр-міністр відзначив: „Успішність європейської інтеграції визначається ефективністю горизонтальної координації діяльності органів влади у цій сфері. Ми серйозно налаштовані покращити таку координацію. Без цього покращення європейська перспектива України є малоздійсненною“. Учасники „круглого столу“ також обговорили питання розвитку взаємин України з Євросоюзом і НАТО та перспективи українсько-російських взаємин. Г. Немиря перебував з візитою у Великій Британії 21-25 лютого. (УНІАН)

Прем'єр Ю. Тимошенко повернулася з Москви

ПАРСИПАНИ, Нью-Джерзі. – Таке враження, що газ в Україну йде однією трубою, а гроші за нього – багатьма трубами, і якісь темні сили пильнують їх більше, ніж ту першу. Газова проблема стала такою заплутаною, що до Москви треба було їхати Президентові Вікторові Ющенкові, а через декілька днів – і прем'єр-міністрові Юлії Тимошенко. Надкритичні коментатори вважають, що річ тут не тільки і не стільки в газі, як в нагоді для кожного з цих двох чільних українських діячів вивіститися за рахунок один одного – інакше, мовляв, й не треба було б аж обом вирішувати одне й те ж питання.

Залишімо на мить в стороні різні підозри і здогади, бо протистояння між В. Ющенком і Ю. Тимошенко шукають навіть там, де його нема. Їм хоч бери та весь час обнімайся і цілуйся – інакше годі довести, що ними керують спільні державні інтереси, а не змагання за вищий авторитет з прицілом на президентські вибори.

Як уже повідомлялося (див. „Свободу“ з 15 лютого, ч. 7), 12 лютого, після зустрічі з Президентом Росії Володимиром Путіним, В. Ющенко сказав: „Я дуже задоволений духом і характером цих переговорів...“. Отже, головним досягненням зустрічі були „дух і характер“ – цілком не зле, якщо ще до цього додати нібито вповні позитивний вислід: візита В. Ющенка відвернула намір російського „Газпрому“ припинити постачання газу в Україну у випадку, якщо Київ того таки дня, коли відбувалася зустріч на найвищому рівні, 12 лютого, не поверне борг за вже спожитий газ – 1.5 млрд. дол.

Але якось відразу по тому відчулося, й то досить виразно, що в газовій політиці В. Ющенко і Ю. Тимошенко не

мають спільного концепту державних інтересів України. Й тому льояльні і логічні пояснення, що Президент їздив до Москви домовлятися про ідеї та принципи, а прем'єр – для того, щоб ті ідеї та принципи перевести на мову економічно-фінансової конкретики, повисли в повітрі гнітючими знаками запитання. Яка вже там льояльність і яка там логіка, якщо перед від'їздом до Москви прем'єр відверто сказала, що газові переговори мусить починати з нуля. Це після повернення Президента з Москви! Певна річ, пролунав грізний окрик з Секретаріату Президента: не з нуля, а з того величезного досягнення, яке Президент привіз з Москви!

Як виявилось далі, „досягнення“ включало в себе обіцянку В. Ющенка негайно сплатити борг „Газпромові“, точніше – ним (і ще дідько його знає ким) створеним посередницьким компаніям: „РосУкрЕнерго“ і „УкрГазЕнерго“. Не встигла прем'єр сісти в московський поїзд, як Президент назвав саботажем те, що уряд не сплачує боргу негайно – того боргу, про який нічого не знає не лише пересічний громадянин України, але й правоохоронні органи України, включно з міністерством юстиції і Генеральною прокуратурою. Хто, кому, скільки і чому – ті, хто знає, мовчать. На тверду думку Ю. Тимошенко, до прозорості в газовій сфері може передусім привести відмова від посередницьких компаній. З тією думкою вона нібито й поїхала до Москви.

Й ось заголовки звітів у засобах масової інформації: „Зустріч Ю. Тимошенко і „Газпрому“ закінчилася нічим“ („Українська правда“), „Ю. Тимошенко в Росії не вдається поговорити про газ“ (ББС), „З Юлії Тимошенко випустили газ“ (московська газе-

та „Комерсант“), „Ю. Тимошенко відмовилася говорити з пресою та пішла з „Газпрому“ (УНІАН). І багато подібних.

Московське інформаційне агентство „Новості“ цитує російського прем'єра Віктора Зубкова: „Ми обговорювали, samozрозуміло, і взаємодію в енергетичній галузі, в тому числі у газових справах. І підтвердили взаємний намір твердо дотримуватися домовлень у цій сфері між нашими президентами“.

Звучить, як і все в офіційній дипломатії, оптимістично, і так само двозначно. В. Зубков змушений був підсолодити враження, оскільки Олексій Міллер, керівник „Газпрому“, держави в державі, навіть не мав наміру приймати Ю. Тимошенко. Але й вона не мала наміру відступати. Посприяв Президент В. Путін, гостячи українського прем'єра на своїй дачі в Ново-Огарьово протягом трьох годин. Другого дня таки відбулися переговори в „Газпромі“.

Від українських ЗМІ був акредитований на ці переговори кореспондент „Української правди“ Мустафа Найєм. Він звітує: „Теоретично візиту Ю. Тимошенко до Москви можна було б назвати успішною. Незважаючи на всі перепони з Банкової, їй вдалося зустрітися з усіма першими особами країни. Її визнали як партнера на переговорах. Однак, на практиці їй не вдалося змінити жодного пункту домовлень, яких до неї досяг у Москві В. Ющенко...“. А яких домовлень, яких???

Не розв'язана проблема посередників, бо, веде далі М. Найєм, „уряд спочатку пропонує підписати акти на постачання газу, а вже потім розрахуватися, а представники „УкрГазЕнерго“ кажуть: спочатку гроші, потім – акти“. Сама Ю. Тимошенко сказала для „Української правди“:

„...Ситуацію щодо контрактів врегулювати неможливо, тому що „УкрГазЕнерго“, як завжди, шахрайським шляхом хоче взяти все просто шантажем...“.

Коментуючи результати візиту, повернувшись додому, прем'єр запевнила УНІАН, що „Путін чітко заявив: ніяких посередників не потрібно. Мається на увазі „РосУкрЕнерго“ і „УкрГазЕнерго“.

Але чи значать що-небудь ці слова для України? Це майже те саме, що сказати: ніякого снігу не треба. А сніг іде собі...

І ось така непрогнозована зміна „погоди“: у вівторок, 26 лютого, тобто після „дуже успішних“ подвійних переговорів в Москві, В. Путін в телефонічній розмові з В. Ющенком – про це повідомив Секретаріат Президента України – остеріг, що „Газпром“ в найближчі дні чи навіть години може припинити постачання газу в Україну...

Петро Часто

В. Ющенко...

(Закінчення зі стор. 1)

коаліціяд“ та „прем'єріяд“, а й спроб окремих політичних суб'єктів стати вище Конституції та законів. Ці негативні явища та перманентні кризи свідчать, що політична система потребує перегляду і вдосконалення“.

Україні потрібна дієздатна Конституція свобод, яка ефективно гарантуватиме права і свободи людини і громадянина, стверджує Президент В. Ющенко. „Конституційна реформа має посилити засади парламентаризму в Україні. Але парламент не може виконувати роль „найвищого органу державної влади“ як це було притаманно радянській моделі парламентаризму та багато в чому зберігається в нинішній організації Верховної Ради. Потрібно утверджувати європейську модель представницького органу нації, де законодавчий орган є невід'ємною частиною у системі розподілу влад та рівноправною законодавчою гілкою влади поряд з виконавчою та судовою“.

З метою забезпечення легітимності нової редакції Основного Закону України В. Ющенко 27 грудня 2007 року підписав указ „Про Національну конституційну раду“ на чолі з Президентом України. Національна конституційна рада здатна і повинна стати тим консолідуючим органом, у якому спільно працюватимуть і узгоджуватимуть позиції представники політичних сил, а також фахівці з конституційного права, інших галузей права і суспільних наук, відомі правознавці і громадські діячі, представники регіонів України.

„Саме український народ як єдине джерело влади в Україні має визначити конституційний лад в Україні, в тому числі шляхом прийняття Конституції України на всеукраїнському референдумі. Саме до цього нас закликає загальновідома конституційна мудрість, яка говорить, що народ є єдиним джерелом будь-якої влади і, звертаючись до нього, можна подолати усі труднощі“, – закінчує В. Ющенко свою статтю у „Дзеркалі тижня“.

В. Ющенко в Парижі рятував інтеграцію в НАТО

ПАРИЖ. — 20 лютого увечорі в Парижі відбулися екстренні переговори Президента України Віктора Ющенка з Президентом Франції Ніколя Саркозі про приєднання України до Пляну дій щодо членства в НАТО. Ще жодна закордонна візита В. Ющенка не готувалася так поспіхом, як ця його поїздка у Францію. У понеділок, 18 лютого, Секретаріат Президента доручив Міністерству Закордонних Справ в максимально стислий термін організувати зустріч В. Ющенка і його французького колеги Ніколя Саркозі. У графіку Президента Франції знайшовся вільний час 20 лютого увечорі, і він дав згоду зустрітися з В. Ющенком.

Офіційно повідомлялося, що В. Ющенко поїхав до Парижу, щоб обговорити з Н. Саркозі „питання співробітництва України й Франції в рамках французького головування в ЄС в II півріччі 2008 року“. Але джерела газети стверджують, що насправді головною темою бесіди президентів стали євроатлантичні стремління

України.

Нагадаємо, держсекретар Франції в європейських справах Жан-П'єр Жуйє зробив заяву стосовно того, що низка європейських країн, у тому числі Франція, не підтримають на квітневій зустрічі НАТО в Букарешті заяву України на приєднання до Пляну дій з членства в альянсі. З огляду на те, що в НАТО рішення приймаються шляхом консенсусу, Париж здатний заблюкувати надання Україні ПДЧ. Щоб змінити офіційну позицію Франції, В. Ющенко ініціював переговори на вищому рівні.

20 лютого представники опозиції заявили про свої побоювання у зв'язку з екстренною візитом Президента у Францію. „Я стурбований тим, що ціною згоди Франції на приєднання України до ПДЧ може стати зобов'язання В. Ющенка визнати самопроголошену незалежність Косова“, – сказав провідник Компартії, народний депутат Петро Симоненко.

Залишалося невідомим, чи вдалося В. Ющенку й Н. Саркозі

досягти компромісу у спірному питанні. „Відбувся дуже продуктивний діалог, що повністю влаштовує Україну“, – заявив В. Ющенко, підтвердивши, що „серед іншого“ обговорювалися перспективи євроатлантичної інтеграції України. На питання представників ЗМІ, чи змінила французька сторона свою позицію, В. Ющенко відповів дуже невиразно: „Президент Франції залишився на прекрасній позиції“.

В. Ющенко додав, що Україна продовжить консультації з даного питання з представниками інших держав-членів альянсу. У січні Посол США в Україні Віліям Тейлор заявляв, що ряд держав – членів Північноатлантичного альянсу готові підтримати прохання України про приєднання до Пляну дій щодо членства в НАТО. 14 лютого профільний комітет Сенату США з закордонних справ одноголосно затвердив резолюцію про підтримку швидкого приєднання Грузії і України до Пляну дій з членства в НАТО. („Кореспондент“)

АМЕРИКА І СВІТ

„Ноїв Ковчег“ на Шпіцбергені

ЛОНГІЄРБАЄН, Норвегія. — У льодовій печері норвезького архіпелагу Шпіцберген відкрили „Ноїв Ковчег“ для рослин. Насіння найважливіших культур зберігатимуть там не лише на випадок катастрофи на Землі, а й щоб запобігти вимиранню рідкісних сортів. Якщо, Боже борони, станеться якась катастрофа або епідемія, винаходом норвезького професора Кері Фавлера скористаються нащадки. Недоторкана камера з насінням рослин розташована у вічній мерзлоті, на відстані менше, ніж тисяча км. від Північного полюсу. У закинутій горі на норвезькому острові просвердлили напівтунель, в ньому пробрили височезну кімнату. У цій кімнаті – вхід до трьох комор, площа кожної з них – приблизно 27 на 10 метрів. „Це своєрідна бібліотека життя, це історія життя на цій планеті від часів, коли люди займалися мисливством та збиранієм. Ці рослини, у своєму розмаїтті, розповідають історію сільського господарства та людського виду“, – говорить К.Фавлер, директор „Сховища судного дня“, цієї унікальної споруди біля містечка Лонгїєрбаєн. Він є лавре-

атом альтернативної Нобелівської премії, яку здобув за свою працю в ім'я збереження біологічного розмаїття. Особливістю схованки на Шпіцбергені є те, що камери у скелях вважаються безпечними. В разі виходу з ладу системи охолодження, вічна мерзлота гарантує постійну температуру мінус 3 градуси, – розповідає К. Фавлер: „Конструкція, яку ми створили в горі, на нашу думку, зможе витримати тисячу років. І за тисячу років вона буде виконувати ті ж самі функції“. Цікава деталь – за останні 10 років були знищені банки насіння в Іраку і Афганістані, а від тайфуну загинуло сховище на Філіпінах. Глобальний банк розрахований на 4.5 млн. рослин, зараз відомих людині видів флори є лише 1.5 млн. Проте, найважливіше для норвезького генетика – зберегти вимираючі зернові сорти, якими харчуються в бідних країнах. Їм загрожує знищення, оскільки вони є економічно не вигідними для аграрних концернів. До речі, – кожна країна – і Україна не є винятком – має змогу розмістити унікальні сорти рослин, які на її території, та мати повне право на них протягом усього періоду існування „Сховища судного дня“. („Німецька хвиля“)

У США сперечаються з приводу фото Б. Обами

ВАШІНГТОН. — Фотографія кандидата від Демократичної партії на президентських виборах у США Барака Обами, вбраного у традиційний сомалійський одяг і турбан, спровокувала обмін гострими коментарями між його прихильниками і тими, хто підтримує його суперника в боротьбі за номінацію, Гіларі Клінтон. Фотографія з'явилася на американському „веб-сайті“ „Drudge Report“, який каже, що отримав її після того, як її поширили серед помічників Г. Клінтон. У минулому табір Г. Клінтон припускав, що походження Б. Обами, батько якого був кенійцем, може знеохотити від голосування за нього традиційних виборців. Фото, що опинилося в центрі скандалу, зробили під час широко всвітлюваної візити сенатора Б. Обами на батьківщину його батька, Кенію, два роки тому. Керівники виборчої кампанії Б. Обами відреагували розлючено, заявивши, що оприлюднення фото мало на меті наголосити на чужоземному походженні сенатора Б. Обами з метою знеохотити виборців підтримувати його. Команда Г. Клінтон каже, що, наскільки їй відомо, ніхто з їхнього табору з фото не мав справи. Звідки б не походило це фото, скандал свідчить про запеклість цієї номінаційної боротьби, особливо на її вирішальному етапі. Праймеріз наступного тижня в Огайо і Текасі багато хто вважає вирішальними для Г. Клінтон. (ББС)

Пентагон повідомив про успішне збиття несправного супутника

ВАШІНГТОН. — За повідомленням Пентагону, 21 лютого о 3:30 за міжнародним часом США збили супутник, який, вийшов з ладу і становив загрозу як іншим сателітам, так і можливим падінням на Землю. Розвідувальний супутник, який, з даними Пентагону, було запущено 14 місяців тому і з яким відразу після запуску втрачено зв'язок, збито тріступінчастою ракетою з крейсера військово-морських сил США у Тихому океані. За твердженнями американських офіційних осіб, супутник становив загрозу рухові інших об'єктів на навколоземній орбіті та був небезпечним для людей тим, що міг впасти на Землю. Небезпека для людей загострювалась наявністю на супутнику паливного баку з вмістом токсичних речовин. Пентагон повідомив, що ракета влучила в супутник й знищено паливний бак, що було одним з деклярованих завдань акції. Департамент оборони США запевнив, що уламки супутника повинні згоріти при вході в атмосферу Землі. Росія і Китай, як також деякі американські скритикували збиття супутника, вважаючи, що справжньою метою акції було випробування ракети. („Голос Америки“)

Німеччина прагне зменшити залежність від російського газу

БЕРЛІН. — Німеччина хоче зменшити свою залежність від російського газу. Як заявив федеральний міністер економіки

Міхаель Глос 23 лютого важливу роль тут відіграватиме газовий трубопровід „Набуко“. За його допомогою можна буде транспортувати до Німеччини, наприклад, туркменський газ, не використовуючи для цього газотранспортну мережу „Газпрому“, вважає німецький міністер. У неділю, 24 лютого, Міхаель Глос відвідає Туркменістан. Газопровід „Набуко“ плянує прокласти через Туреччину до Австрії. Очікується, що його будівництво завершиться 2012 року. („Німецька хвиля“)

Фільм „Старим тут не місце“ – переможець нагороди „Оскара“

ЛОС-АНДЖЕЛЕС. — На 80-ій церемонії нагородження премією „Оскара“ у Голівуді 24 лютого домінували американські сценаристи Джоель та Ітен Коени. Їхній фільм „Старим тут не місце“ отримав Оскара в номінаціях „найкращий фільм“ і „найкращий режисер“ поміж інших нагород. Нагородою за найкращу чоловічу роль відзначено Данієла Дей-Льюїса, який зіграв нафтового магната у стрічці „Буде кров“. Найкращою актрисою визнано французьку зірку Маріон Котіяр, яка зіграла співачку Едіт Піаф у стрічці „Життя троянди“. Найкращим фільмом чужоземною мовою визнано австрійську стрічку „Фальшивомонетники“. Еспанський актор Гав'єр Бардем і британка Тільда Свінтон отримали Оскарів в номінації „найкращі виконавці другого плану“. (ББС)

Рауль Кастро – новий президент Куби

ГАВАНА, Куба. — Національна Асамблея на Кубі 24 лютого обрала президентом Рауля Кастро, який заступив на цій посаді свого старшого брата Фіделя. Справжньою несподіванкою став вибір Р. Кастро віце-президента. Замість представника молодого покоління комуністичних провідників, він вибрав Хосе Мачадо Вентуру – 78-річного твердокурсника і одного з керівників революції. Національна Асамблея також задовольнила прохання Р. Кастро і дозволила йому консультуватися зі своїм братом щодо головних політичних питань. У Ф. Кастра більше не буде владних повноважень, проте він залишиться першим секретарем правлячої Компартії і продовжить писати статті, присвячені внутрішнім і міжнародним питанням, і це говорить про те, що в одній з останніх комуністичних країн світу, швидше за все, не відбудеться різких змін. Коли Р. Кастро перебрав на себе керівництво Кубою, багато хто очікував від нього змін, однак, мало з тих надій справдилося. Минулого року він таки говорив про необхідність „структурних і концептуальних“ змін в економіці і визнав, що багатьом кубинцям важко вижити на державну платню. Але ознак того, що він втратив віру в соціалізм, немає. Він також звільнив низку політичних в'язнів, однак, у найближчому майбутньому дарма плекати надію на те, що він піде шляхом багатопартійної демократії. Будь-яка з обіцяних ним реформ, імовірно, за все, матиме на меті підтримувати чинну систему, а не підірвати її. (ББС)

Ньюйоркська симфонічна оркестра виступила у Північній Кореї

НЮ-ЙОРК. — Незвичайна подія сталася у міжнародному музичному житті, а може, й не лише у музичному: симфонічна оркестра Ньюйоркської філармонії прилетіла на гастролі до Північної Кореї. Неймовірно, але факт: найкраща симфонічна оркестра Америки виступила у найізольованішому суспільстві світу. У вівторок, 26 лютого, американські музиканти дали перший свій концерт у Пхеньяні.

Запрошення надійшло від північнокорейського уряду. Вашингтон офіційно тримається на відстані від організації гастролей, але там не приховують сподівань, що ця подія сприятиме більшій відкритості режиму – в той час, як США, Південна Корея, Японія, Китай і Росія намагаються переконати Пхеньян відмовитись від ядерної зброї.

За збігом обставин, Кондоліза Райс, секретар Державного департаменту США, якраз у ці дні перебуває поруч, у Південній Кореї, з нагоди вступу на посаду новообраного президента. Але вона сказала, що відвідувати Пхеньян не планує. Лорін Мазель, головний диригент Ньюйоркської оркестри, яка має репутацію першої оркестри Америки, сказав після прибуття до північнокорейської столиці: „Музика завжди й традиційно була ареною, на якій люди можуть входити в контакт. Це річ безстороння, емоційна, вічна-віч. Якщо наш концерт тут сприймуть добре, люди відчують, що ми виконуємо музику для них і що нас хвилює те, що вони хочуть, щоб ми грали для них, то це означатиме, що ми зробили свій внесок, який могли, щоб бодай на один крок зблизити наші народи“.

Не знати, щоправда, наскільки нині сприятиме зближенню натовп озброєних прикордонників, які зустріли американських гостей біля відчинених дверей „Боїнга“ і там-таки заходилися перевіряти документи. То була тривала процедура, бо ж оркестра прибула у супроводі 175 журналістів, обслуговувального персоналу та ще контингенту багатих спонзорів, з чийх глибоких кишеней оплачувалася візи – усього 280 осіб. Також привезли 12 тонн обладнання.

Коли гості вийшли з літака, прикордонники почали тимчасово, на час візити, конфісковувати мобільні телефони – у Північній Кореї заборонено користування привезеними з-за кордону такими апаратами – і відштовхувати від музикантів репортерів американського телебачення. Ті прибули раніше й зустрічали літак. Перекладачі з рожевими посвідками на грудях і гіді з жовтими пояснювали охоронцям, що це, мовляв, легітимна закордонна преса і з ними треба поводитись стримано.

Після того гостям влаштували прийняття з виступом танцюристів і розкішним бенкетом. Американців пригощали перепелиними яйцями, зупою з фазана й смаженою бараниною. Між тим відомо, що північнокорейське село голодує.

На першому концерті у програмі Ньюйоркської оркестри – твори Джорджа Гершвіна, Антоніна Дворжака й Ріхарда Вагнера, плюс виконання державних гімнів обох країн. Відбулися також майстерні класи американських музикантів для північнокорейських колег, а маєстро Л. Мазель провів репетицію з місцевою оркестрою і диригував нею. (Радіо „Свобода“)

На Союзівці...

(Закінчення зі стор. 1)

систему охолодження, переробляють лазнички, танцювальну площу – відповідну для інструкторів і учнів популярного танцювального табору Фундації ім. Роми Прийми-Богачевської. Цього року, пояснює управитель, буде вісім тижнів танцювальних програм на Союзівці.

У співпраці з Українським спортивно-виховним товариством „Чорноморська січ“ на Союзівці заплановано переробити теперішню площу копаного м'яча відповідно до офіційних вимог.

Ще одним новаторством буде спорудження шатра над площею для їзди на роликах, яка стане ще одним приміщенням для таборової дітвори. „Останнім часом наші табори є дуже популярними, й тому в одному часі відбувається їх три нарази, – „Табір пташат“ для дітей передшкільників, тенісовий табір і танцювальний табір“. Н. Паславський виражає, що площу під новозбудованим шатром буде можливо використовувати таборикам для ігор, танців, обідів та інших зайнять.

Також для розміщення більшої кількості таборовиків Союзівка планує відновити інші приміщення – будинок „Львів“, де колишня їдальня буде цілкомовно відновленою.

Всі ці відновлення, запевняє Н. Паславський, будуть готові до початку нового сезону в травні. „Це частинне закриття дає нам час і можливість все заплановане здійснити, тому ми тепер є дуже зайнятими – кажу передусім про себе і мого асистента Соню Семанишин“.

Управитель оселі підкреслив, що Український Народний Союз через Українську Народну Фундацію розпочав ці конечні відбудови та оновлення – на загальну суму 200 до 250 тис. дол., щоб поліпшити приміщення Союзівки, підготувати їх для розширення культурних програм і таборів для молоді. „Тому ми потребуватимемо з наполегливістю здобувати пожертви для здійснення цих плянів“, – каже головний управитель.

Стосовно плянів житлових кооперативних приміщень, Н. Паславський підкреслює, що справа є вже в адвокатів, які мають її передати до Головного прокурора ньюйоркського стейту.

Нестор Паславський – управитель Союзівки.

Тим часом дальшу працю проводять адвокати з ділянки нерухомостей, інженерські фірми здійснюють вимірювання та вивчають різні можливості. Готуються пляни для Міської ради плянувань і Департаменту здоров'я. Тільки тоді, як Головний прокурор затвердить подані пляни, Союзівка зможе реклямувати майбутні кооперативні житлові приміщення.

В той самий час, підкреслює Н. Паславський, до Екзекутиви УНС звернувся „Open Space Institute“, якого ціллю є зберігати ліси в системі Стейтових парків. Згаданий інститут є зацікавлений купити частину землі від Союзівки, котру опісля подарують стейтові для публічного вжитку і він стане частиною парку „Міневаска“. Союзівка та її гості матимуть право втримати назавжди вживання тієї землі для розвагово-відпочинкових цілей. Союзівка охоплює 390 акрів землі, але використовує лише малу частину цього терену.

До речі, „Open Space Institute“ вже закупив частину сусідньої посілоти – власності Наукового товариства ім. Шевченка, котра тепер вже є землею стейту.

Н. Паславський підкреслює, що „не має будь-яких розмов на тему продажу Союзівки“, незважаючи на принагідні чутки загадкового походження.

Отже, пам'ятаймо, відкриття сезону Союзівки розпочнеться у травні, на „Меморіал Дей“, Фестивалем українських фільмів „Kino Q“, – показом документальних, короткометражних фільмів та анімацій на українські теми чи виготовлених українськими фільмарами. В п'ятницю увечері гратиме український акордеоніст Матвій Дубас, в суботу буде забава з оркестрою „Грім“, репертуар якої, забарвлений українськими танцювальними мелодіями є дуже популярним серед молодшої генерації. В неділю увечері виступить музикант Володимир Мосюряк.

У червні Союзівка наповниться весільними звуками, щорічним святкуванням Дня батька, Конференцією сеньйорів УНСоюзу, таборами молоді („Табір пташат“ денний табір та тенісовий табір), як і майстернями танців Роми Прийми-Богачевської.

У липні – програмами Дня американської незалежності та іншими таборами (денний табір української спадщини, табір „Discovery“, спортивний табір „Чорноморської січі“ та перша сесія табору українських танців Роми Прийми-Богачевської). Не можна також не згадати Другого з черги річного Фестивалю української культури, запланованого на 9 – 13 липня, як головна подія літнього сезону.

У серпні відбудеться друга сесія табору українських танців, окремий кінець тижня для батьків адоптованих дітей з України (організованим у співпраці з Посольством України у США), як і вибором „Міс Союзівки“.

Наприкінці серпня і початку вересня сезон закінчується програмою завжди популярного „Дня праці“, спортовими змаганнями, забавами, українською музикою та загальним спілкуванням.

Адреса Союзівки: 216 Fordmore Road, Kerhonkson, NY 12446. Можна телефонувати на число 845-626-5641, або контактувати факсом 845-626-4638 або е-поштою, Soyuzivka@aol.com

КОЛОНКА КОМЕНТАТОРА

Сліди війни – нагода для туризму

Р.Л. Хомяк

ВАШІНГТОН. – Тоталітарні режими – чи то в країнах, чи в політичних організаціях – добре надаються як теми для сатири. Біда в тому, що народ, який живе під тоталітарним режимом, змушений стільки терпіти, що сміятись з тоталітарних заходів якось ніяково.

Нацистський режим Німеччини 1930-1940-их років, з усією своєю жорстокістю і мільйонами людських жертв, робив кроки, які аж просять-ся висміювати. Тим більше, що чимало з своїх ілюзійних примхів німці здійснювали на території України, яку Адольф Гітлер вибрав для експансії Третього райху. За пару років німецької влади в Україні (1941-1944 роки) партійні помічники Гітлера створили німецькі поселення на Житомирщині. Вони мали слугити як моделі для інших поселень на схід аж до Уралу. Головним архітектором цієї розбудови Райху був шеф СС Гайнріх Гімлер. Серед інших звань, якими його нагородив Гітлер, було – „державний комісар для посилення німецькості“, або в оригіналі, для знавців німецької мови, „Reichskommissar fuer die Festigung des Deutschen Volkstums“. І він серйозно взявся за ці пляни, навіть всупереч поглядам і порадам непартійних експертів. Гімлер був переконаний, що з благословенням самого фюрера він будуватиме німецький рай на землі, тому погляди знавців тут були ні причому.

Американський науковець д-р Венді Лавер, вивчала німецькі поселення на Житомирщині, користуючись німецькими, американськими, а тепер вже й українськими архівами. Чимало часу вона жила в домі української родини в Житомирі і зблизка оглядала залишки імперських заходів Гітлера і його кадрів в Україні. Порівняно недавно вона видала книжку у видавництві Університету Північної Кароліни, разом з американським Меморіальним музеєм голокосту у Вашингтоні: Wendy Lower, „Nazi Empire-Building and the Holocaust in Ukraine“ („Нацистська розбудова імперії і Голокост в Україні“) University of North Carolina Press, 2005, 305 стор.).

Головним персонажем книжки д-ра В. Лавер є дуже жорстокий Г. Гімлер, „райхсфюрер“ і керівник СС, який так нагадує персонажі з творів Миколи Гоголя або Гілберта й Салівана. Наприклад, на оборотці і на одній із сторінок книжки є фото Г. Гімлера який тримає в руках рослини бавовни, вирощеної на Житомирщині, і показує їх іншому офіцеру СС. Баварець Г. Гімлер був студентом мюнхенської Вищої технічної школи, де вивчав агрономію і восени 1942 року хвалився врожаєм бавовни на території поселення німців. Фото двох вищих офіцерів Третього райху з жмутом бавовняних кульок виглядає оперетково.

До комічності грізного Гімлера належить і його сподівання на етнічних німців, знаних як „фольксдойче“, для яких, в першій

мірі, будувались поселення вздовж шляху між Житомиром і Бердичевом під назвою Гегевальд, що можна перекласти як заповідний ліс, пояснює В. Лавер. Це правда, що в Україні німецькі поселенці жили століттями, але гітлерівські й гімлерівські „фольксдойче“ в Україні були переважно негідники, які правдою чи неправдою могли довести, що в них є німецька кров.

„Сотні місцевих українців і поляків, – пише В. Лавер на стор. 197, – перехитрювали нацистських спеціалістів від раси, фальшиво доводячи, що мають німецьку кров, тільки для того, щоб дістати кращі харчі, кращу працю і щоб врятуватись від наступу советів“.

Гімлер їх любив і сподівався заселити цими фольксдойчачами нові колонії аж до Уралу. Тим часом ці етнічні німці радо користали з пільг Третього райху, але бути піонерами розбудови імперії на сході Європи їм не надто хотілось. Все це Гімлера і дивувало, і нервувало. І щоб не втратити візії німецького раю на Житомирщині, він знайшов своїх піонерів – есесівців-фермерів і назвав їх, „піонерами німецькості на сході“ (стор. 175). Згодом на територію Гегевальду німці насилу поселили волинських фольксдойчів з північних районів, а українців, які там жили, вивезли у товарових вагонах до таборів примусової праці; наприклад, одного разу 16.5 тис. українських чоловіків, жінок і дітей вивезли до таборів біля Дніпропетровська, інших до Німеччини (стор. 175).

В моїй пам'яті фольксдойчі, які жили у Львові, пригадуються у дуже негативному світлі. Передня частина трамваїв, наприклад, були відгороджені „нур фір Дойче“ (тільки для німців). І коли ми тиснулись ззаду трамвая за поясом-перегородою, тих кілька фольксдойчів, які здебільшого не знали німецької мови, а говорили польською або українською, вигідно сиділи собі на сидіннях і часто тримали сітчасті торби, з яких визирали такі бажані продукти, як хліби й масло, ковбаси, овочі, недоступні ненімецькому населенню.

Заходами баварського агронома Гімлера, в ранзі імперського комісара для поселення німецькості (таке звання можна прямо вкласти в оперету Гілберта й Салівана), Німеччина, яка була у війні на заході і сході, знаходила для фольксдойчів в Україні дефіцитні продукти! Це – не сатирична, а сумна сторінка тоталітарного режиму.

В американській пресі, фільмах, книжках прийнято, що будь-яка особа, одягнена в німецьку військову уніформу періоду Другої світової війни, вважається нацистом або нацистським вояком (навіть не німецьким, а нацистським). Не так просто. У книжці „Nazi Empire-Building and the Holocaust in Ukraine“ Венді Лавер цитує документи, які яскраво виявляють тертя між партійцями (членами НСДАП, себто нацистами) і німцями офіцерами Вермахту. Як це завжди буває в тоталітарних ситуаціях, усі рівні, але деякі є

(Закінчення на стор. 22)

Переклад Х. Ференцевич

Бережімо мову – душу народу

Минулого тижня, 21 лютого, культурна громадськість світу відзначала Міжнародний день рідної мови, запроваджений дев'ять років тому з ініціативи Організації ООН в питаннях освіти, науки і культури (ЮНЕСКО). Ідея цього Дня – якомога глибше усвідомити неповторність кожної мови як найбільшого, найдорожчого духовного та інтелектуального скарбу народу. Шкода, що День рідної мови так забарився – якби він виник хоч на 200 років раніше, може, світова історія містила б менше трагедій, пов'язаних зі сваволею імперій, з поневоленням одного народу іншим, з варварським потоптанням мов менших і безборонних етносів. Та й наша українська мовна ситуація виглядала б інакше.

На жаль, гострих і болючих проблем у цій ділянці ще й нині немало, і саме тільки запровадження Міжнародного дня рідної мови їх не розв'яже і навіть не стримає небезпечних тенденцій. Потрібні сильніші засоби на державному і міждержавному рівнях.

Сьогодні наша планета ще розмовляє майже 6,700 мовами, але вже половина з них перебуває на межі зникнення. За даними ЮНЕСКО, 96 відсотків з усіх чинних у світі мов виступають у щоденному вжитку лише 4 відс. населення планети. Щороку буквально назавжди вмирає майже 10 мов. А 80 відс. мов на африканському континенті не мають писемності, іншими словами – не мають перспективи. А що значить – мати її? Експерти вважають, що для виживання мови треба, щоб нею розмовляло не менше, ніж 100,000 осіб, але й це не є гарантією. Виникнення могутніх інформаційних технологій не сприяє національним меншинам і їхнім мовам. Хочемо чи ні, а тепер ось так воно: якщо мова не представлена в міжнародній комп'ютерній мережі (інтернеті), то вона перебуває поза межами світового співтовариства, її ніби нема зовсім. Вже не кажемо про народні діалекти і говірки, які, попри свою оригінальність і красу, можуть навіть зникнути під натиском технологічно озброєних мов. Поміркуймо: на даний час 81 відс. інтернетних „веб-сайтів“ зайняті англійською мовою, 2 відс. – німецькою і японською мовами, по 1 відс. сторінок в мережі належить французькій, еспанській та скандинавським мовам.

Українською розмовляють мільйони людей, проте темні хмари над нею все ще не розійшлися, бо за всі майже 17 років державної незалежності в Україні жоден уряд пальцем не кивнув заради виведення нашої мови з загумінковості, куди її завів фактичний статус колонії. Залишити українську мову в цьому другосортному, рабському статусі прагнуть певні політичні сили в Україні і, певна річ, в Москві.

Ось характерна ситуація двох останніх місяців. Не встиг Конституційний суд України 24 грудня 2007 року ухвалити, що всі закордонні кінофільми повинні дублюватися або озвучуватися українською мовою, як негайно запротестували комуністи у Верховній Раді і Партія Регіонів, а через пару днів „стурбованість“ з приводу рішення Конституційного суду України висловило Міністерство закордонних справ Росії, нахабно спотворюючи реальний стан справ. На думку Москви, цим рішенням Україна порушує те положення Європейської хартії регіональних мов або мов меншин, яке зобов'язує кожну державу забезпечувати свої меншини кінофільмами їхньою мовою. В цьому випадку, мовляв, російською. Але ж хто, будучи сповна розуму, може віднести російську мову до меншинної і покривдженої? Коли Україна спроможеться на політичну волю, яка припинить це неоімперське лицемірство?

ЛЮТИЙ В НАШІЙ ІСТОРІЇ...

З тих, що не жебрали, а здобували...

Коли ми думками і почуттями повертаємо з минулого якусь особливу подію чи особливу людину, то цим поверненням, навіть якщо воно мимовільне, стверджуємо, що, властиво, є не одна, а дві історії, котрі течуть мовби паралельно: минула історія видимого, матеріального світу, а дець високо над нею, за метафізичною межею – річище, до якого здійснюється все, що достойне називатися духовною дією, тобто все те, що породжене крайнім напруженням людського розуму чи душі, те, що пов'язане з жертвним виконанням індивідуальної, абсолютно неповторної життєвої програми, місії і тому вже належить не тільки до часу, а й до вічності.

27 лютого, за новим стилем, 1664 року до рук польського короля Яна Казимира потрапив, у висліді зради, славний козацький полковник Іван Богун. Непримиренний до окупантів, польських і російських, винятково хоробрий вояк і винятково талановитий полководець наклав головою, але це вже не могло ані на макове зерно зменшити його вкладу в український час і українську вічність.

Так сталося, що про І. Богуну мало пишуть – він мовби залишається в тіні Богдана Хмельницького, яскраве історичне світло, що огортає постать великого гетьмана, мовби притімарює не менш масштабну поставу героя доброго десятка страшних битв, включаючи драматичну січу під Берестечком.

Але найголовніше про І. Богуну – загальновідоме: в 1654 році, на сумнозвісній Переяславській раді, він відмовився присягати на вірність російському цареві. Так само, як трохи раніше, в 1651 році, не поставив свого підпису в Білій Церкві під угодою з поляками. Так само, як пізніше, в 1658 році, рішуче виступив проти укладеного гетьманом Іваном Виговським Гадяцького договору. Задумаймося: що такого він знав, що втримувало його від угод з ворогами України? Передбачав, що компроміси з ними ні до чого доброго не при-

ведуть? Так, але тут маємо щось ще інше, ще набагато важливіше, ніж знання і передбачення, – тут маємо вособлену в одному конкретному лицареві всю життєву філософію українського козацтва: краще загинути в бою за волю, ніж жити в рабстві. Цю філософію козацькі полки І. Богуну забрали з собою до неба, в земному ж українському світі сьогодні метушаться компромісники, роблячи вигляд, ніби угодами з ворогами можна відродити минулу честь і славу України.

А І. Богун знав – і не головою тільки, а серцем, усім єством своїм, що двох смертей не буває, а однієї – не минути, й коли ти – козак, коли госта шабля – твоя карма, то до неба тебе може привести тільки одна дорога: через бій за рідну землю і за свободу.

Час від часу, у хвилину чи добу душевного й духовного зрушення, відчуття істинності цієї філософії торкає нас своїм вогненным крилом, і тоді полковник І. Богун і всі подібні до нього в нашій історії постають перед нашим внутрішнім зором у весь їхній велетенський зріст.

Виступаючи перед Українською студентською громадою у Варшаві 15 червня 1937 року, Олена Теліга, котра за самим складом своєї душі належала до вже й тоді рідкісної категорії богунців, промовляла ці високоартістичні слова:

„Кожний, хто читав трилогію Синкевича, був на довгий час полонений Богуном. „Бути таким, як він!“ Про це мріяли сотні юнаків, з захопленням вдивляючись в пориваючу постать, яку навіть перо чужинця не хотіло викривити... Богун був тим героєм, якого неспокійний дух живе і досі і пекутим вогнем вривається в душу молоді. Він був найяскравішим представником типу тогочасних українців, що зі сміхом зустрічали небезпеку, не розв'язували вузли, а розрубували їх, не жебрали, а здобували, що вважали потрібним здобути...“

Тепер переважно жебрають...

П. Ч.

СВОБОДА

Видає Український Народний Союз

— SVOBODA —

Published by the Ukrainian National Association

Пам'ятаймо
про
Україну!

Головний редактор – Рома Гадзевич

Редактори: Христина Ференцевич, Левко Хмельковський, Петро Часто.

FOUNDED IN 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published weekly on Fridays
by the Ukrainian National Association, Inc.

at 2200 Route 10, P. O. Box 280, Parsippany, NJ 07054

Svoboda: (973) 292-9800; Fax: (973) 644-9510

E-mail: svoboda@att.net Website: www.svoboda-news.com

Postmaster, send address changes to: Svoboda, P. O. Box 280,
2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054.

Передплата на рік \$55.00, на півроку – \$35.00. Для членів УНСоюзу

\$45.00 річно, на півроку – \$30.00. За кожну зміну адреси – \$1.00.

Чеки і грошові перекази виставляти на „Svoboda“.

Periodicals postage paid at Parsippany, NJ 07054 and additional mailing offices.

Адміністрація „СВОБОДИ“

Адміністратор	– Володимир Гончарик	(973) 292-9800 дод. 3041 e-mail: ukradmin@att.net
Керівник відділу оголошень	– Марійка Осціславська	(973) 292-9800 дод. 3040 e-mail: adsukrpubl@att.net
Передплата	– Марійка Пенджола	(973) 292-9800 дод. 3042 e-mail: ukrsubscr@att.net

Замовляйте і читайте „Альманах Українського Народного Союзу“ на 2008 рік

У новому випуску
вміщено статті відомих
авторів з історії України,
народознавства,
актуальної політики,
життя інших країн
і народів.
Ціна – 15 дол.
з пересиланням.

Адреса: Svoboda,
2200 Route 10, P.O. Box 280,
Parsippany NJ 07054.
Тел.: (800) 253-9862,
дод. 3042

З РЕДАКЦІЙНОЇ ПОШТИ

Не плач за мною, Стецева!

Посилаю до „Свободи“ свій нарис „Не плач за мною, Стецева“. Я усвідомлюю, що газета не є місцем для таких нарисів, але у своїй сивій голові (6 січня мені буде 77 років), я думаю, що варто поділитися моїми почуттями з читачами „Свободи“. Бо я завжди був, є і буду читачем „Свободи“ і „The Ukrainian Weekly“.

Кожного тижня я нетерпляче очікую поштової появи обох тижневиків. За своїх молодих років я працював у великому банку на Вол-стріт в Нью-Йорку і брав участь у всіх ділянках українського життя. Я писав українською, німецькою і англійською мовами про німецько-американський футбольний союз, до якого належав наш Український спортивний клуб. Я також був у проводі цього союзу, де мене обрали пресовим референтом. Мої дописи поміщували „The Ukrainian Weekly“ (тоді був редактором Зенон Снилик) і „Свобода“. Писав також переважно гуморески до „Мітли“ і „Лиса Микити“ під редакцією славного майяра-карикатуриста Едварда Козака.

Я народився у Стецевій. Це чудове, велике, історичне село на землі українського Покуття, з великим ставом посередині й церквою на горбі. Воно лежить між горами, на межі Галичини і Буковини. Село дуже близьке до Русова – рідного села нашого великого письменника, майстра новелі й українського патріота Василя Стефаника. В. Стефанік був одружений з Ольгою Гаморак і оселився на деякий час в тестя К. Гаморака в нашій Стецевій.

Поблизу Стечеви знайдено браслети доби пізньої бронзи, виявлено поселення ранньо-слов'янської черняхівської культури, де знайдено монету римського імператора Коммода. Перша згадка про Стецеву належить до другої половини XV ст. В документі за 1472 рік зазначено, що село входить до Снятинського староства. В іншому джерелі за 1564 рік згадується Стецева – королівське містечко, яке лежить на межі з Молдавією, і в ньому є 39

будинків. У 1566 році турки і татари під час походу через Прикарпаття зруйнували і пограбували Стецеву. Великого лиха зазнало село від татарських орд у 1612-1622 роках. У 1625 році вони пограбували все майно жителів, а людей знищили. Лише випадково врятувалося п'ять родин, які на згарищах заснували нове село. В люстрації Снятинського староства від 1629 року зазначено, що „було містечко Стецева, з котрого зараз село осаджується“.

У своїй книжці „Наша батьківщина“ Іван Тесля писав у передмові „Пізнай край, де живеш“: „На широких рівнинах південної частини Східньої Європи, на північ від Чорного моря й суміжних гірських хребтів, аж ген по темні праліси Підляшшя й болота Полісся простягнулася гарна сонячна країна, славна своєю героїчною бувальщиною, родючістю й природними багатствами. Ця гарна земля – це наша батьківщина, край, де ми родилися й живемо, тут жили й працювали наші предки, тут живуть наші рідні, друзі й товариші та всі люди, що говорять такою ж мовою, як і ми, співають такі самі пісні, мають такі самі звичаї і спільне минуле. Ці люди – це українці, а всі разом творять один український народ. Землі, які замешкує український народ – це українська етнографічна територія“.

Під час Другої світової війни наша родина, як і багато інших родин, була змушена покинути Україну. І тепер моїм бажанням є відвідати чудові землі України від гір Кавказу, через Київ, Дніпро, Бут, Дністер, Карпати до рідної Стечеви. На превеликий жаль, я вже не в силі виконати це бажання. Таким жорстоким є життя. Вже час на прощання із сльозами. Але не плач за мною, Стецева, не плач за мною, Україно! Я завжди залишусь вашим вірним сином, я вас ніколи не забуду, до кінця свого життя.

Зенон Лисняк,
Гемпстед, Нью-Йорк

Українська жінка в історії

Українська жінка завжди ішла поруч чоловіка, а не позаду нього. Дружина була не слугою його, а товаришем в житті, була рівноправна. Це на відміну від польської середньовічної родини, де панівне становище мав чоловік. В московській державі жінка була невольницею і не мала права вийти з дому без дозволу чоловіка, навіть до церкви. Жорстокість до жінок була узаконена. А у нас народне прислів'я каже, що жінка тримає три кути хати.

Від початку нашої історії мужні постаті жінок – це наша слава на традиція. Княгиня Ольга, коли не стало її чоловіка, князя Ігоря, і Ганна, вдова по князеві Романові Галицькому, перебрали провід державою.

Київська Русь втішалася повагою в тодішньому політичному світі, дочки королівських родин одружувалися з нашими князями і ставали матерями княжих дітей. Сестра царгородського цесаря Анна стала дружиною князя Володимира Великого, Ірина, дочка шведського короля Олафа,

– дружиною Ярослава Мудрого, Єлисавета Гіда, дочка англійського короля, – дружиною Володимира Мономаха. Анна Ярославна стала дружиною французького короля Генрика I і була королевою Франції. Залишився її підпис під час коронації, як історичний документ. На тодішні часи письменність серед жінок була майже унікальна річ. Анастасія Ярославна стала дружиною угорського короля Андрія I. Євпраксія Мстиславна – дружиною угорського короля Гейзи. Єлисавета вийшла заміж за норвезького принца Гарольда. Син Ярослава Мудрого Всеволод одружився з грецькою царівною Іриною, Володимир – з німецькою княжною Одою, Ізяслав – з дочкою польського князя. Князя Ярослава Мудрого називали тестем Європи.

Збірник прав князя Ярослава Мудрого „Руська Правда“ вважав жінку в суспільстві рівноцінною чоловікові та рівноправною.

Марія Храплива,
Сінсінаті, Огайо

Таємниці з перших уст

Весною 1945 року Червона армія прорвала німецький фронт в околиці Гляйхенберг – Австрія. Дивізію „Галичина“, яка була в той час у гористих теренах південної Австрії, спрямовано форсованим маршем на північ рятувати становище. 29-ий і 30-ий полки дивізії відбили ворога, вирівняли фронтову лінію і зайняли оборонні позиції, які мужньо втримали аж до капітуляції Німеччини.

У цих боях я був поранений і висланий на лікування до Клягенфурту, де я мав нагоду познайомитися з німецьким майором з військової розвідки. Коли він випитав про моє минуле і довідався, що я був студентом Політехніки в Берліні та працював перекладачем у штабі вермахтівської дивізії від початку східньої кампанії аж до мого переходу у 1943 році до дивізії „Галичина“, то розговорився і, не приховуючи свого захоплення, сказав мені: „Ми вже від довшого часу

ведемо переговори з англійцями про підписання сепаратного миру. Коли будуть звільнені наші сили на західньому фронті, то разом з такими, як ви, зможемо прогнати більшовицьку орду аж за Урал і звільнити назавжди не тільки Європу, але й цілий світ від комуністичної небезпеки“.

Поряд з спробами підписання сепаратного миру з Англією, тривали намагання ліквідувати Гітлера. В оточенні Гітлера завжди перебували найбільш довірені йому партійні особи з СС і Гестапо. В таких умовах навіть подумати про замах було неможливо. Усе змінилося в половині липня 1944 року, коли до нього були допущені офіцери з розвідки німецької армії – Вермахту. Щоб позбутись Гітлера, закладено під столом у кімнаті нарад бомбу, яка вибухнула, але тільки легко поранила диктатора.

Филип Трач,
Лейквуд, Огайо

Крайове Волинське братство

В цьому році виповнюється 390 років від заснування Луцького Хрестовоздвиженського братства, яке в роки переслідування православ'я на Волині стало на захист віри батьків. Його правонаступник – Волинське Крайове братство, готуючись до відзначення цього ювілею, водночас відзначає не менш важливу подію: 380-ліття першої друкованої книжки в Луцьку.

Книжка ця – „Ляменти“ авторства еродиякона Давида Андреевича була друкована в друкарні братства в 1628 року. Це була перша „кирилична“ книжка, яка поклала початок книгодрукуванню в Луцьку. Єдиний у світі примірник цього видання зберігається тепер у Львівському Національному музеї.

Волинське Крайове братство, яке очолює Андрій Боднарчук, депутат Верховної Ради першого скликання, для збереження історичної

пам'яті вирішило перевидати цю книжку з паралельним перекладом тексту на українську мову Валерія Шевчука та з науковими розвідками вчених. Книга має вийти на кошти небаждужих людей в Україні і діаспорі.

Тих читачів „Свободи“, зокрема виходців з Волині, котрі бажають долучитись до цієї богоугодної справи відновлення пам'ятки друкарства на Волині, просимо посилати Вашу звільнену від податків пожертву через Товариство Андрія на адресу: St. Andrew's Society, Inc., 1023 Yorkshire Drive, Los Altos, CA 94024. – із зазначенням на чекові „Lamenty“.

Імена всіх жертводавців будуть вміщені в цій книзі. А тим, хто зложить пожертву 25 дол. або більше, Волинське Крайове братство обіцяє вручити іменний примірник.

Михайло Герець,
Ратерфорд, Нью-Джерсі

Новини з молодіжної студії „Ганнуся“

Мабуть, у жодній книгозбірні України творчість української поетеси Ганни Черинь не представлена так детально, як у міргородській діаспорній бібліотеці ім. Галини Король: тут є більша частина її поетичних збірок, і майже всі з дарчими написами, зробленими рукою авторки. Тепер учні знайомляться з прозою Г. Черинь, з книгою її оповідань „Українська кров“, виданою у Лондоні.

Високо оцінюючи дослідництво юнацького наукового товариства, яке діє на базі міргородської студії „Ганнуся“, міжнародний благодійний фонд „Смолокип“, який очолює Осип Зінкевич, присудив цього року стипендію юному міргородському дослідникові Артемові Стужукові з древнього козацького роду Гордієнків, чиї хутори біля Ромодана в 1932 році були спалені і заорані більшовиками. Цю нагоро-

ду дослідник отримав за написану ним працю „Новітні Запорозжя у боротьбі за визволення Полтавщини від більшовиків у 1918 році“. Спонсором стипендії став д-р Леонард Мостович з США.

Нещодавно Володимир та Галина Королі надіслали для дитячої громади посилку з матеріалами для вишивання – різнокольорові нитки, канву, полотно. Тепер з'явилася можливість налагодити роботу гуртка маленьких вишивальниць. Маю приємну нагоду передати низький уклін від нашої дитячої громади родині Королів за їхню приязнь і жертвність.

Молодіжна організація отримала також святкові пакунки від Сестрицтва Святої Ольги з Вашингтону – одяг і солодощі. Їх дістали інваліди, сироти.

Анатолій Сазанський,
Миргород, Полтавська обл.

2008 рік – Рік пам'яті жертв Голодомору в Україні

З НОВИХ ВИДАНЬ ЖУРНАЛУ „БОРИСТЕН“

Триста сторінок про Голодомор

„Не підлягає забуттю. Голодомор-геноцид українського народу 1932-1933 років“. Публіцистика, проза, поезії. Дніпропетровськ. „Пороги“. 2007.

„Року тисяча дев'ятсот проклятого“ – це назва першого допису у збірнику матеріалів про Голодомор-геноцид 1932-1933 років в Україні. Автор – В. Л. У книзі під назвою „Не підлягає забуттю“ – чимало статей з такими підписами. Бажання залишитися невідомим не подібне до страху; це скоріше комплекс страху людини, яка пережила всі жахіття нищення голодом.

Упорядник книги Фідель Сухоніс збирав матеріали упродовж ряду років – як з різноманітних літературних джерел, так і зі слів тих, кому пощастило вижити у ті лиховісні часи. Їхні свідчення-оповіді він регулярно друкував у редакційно-видавничому часописі „Бористен“. Кожна оповідь – це своєрідне вікно в пекло, не зважаючи на те, хто його прочитав – високоосвічений літератор, науковець чи проста людина. Адже всі (переважно всі) дописувачі були поміж тих, хто дивом вижив у часи Голодомору, а після того десятки років боялися про те навіть згадати, щоб не опинитися в концтаборі.

Книга „Не підлягає забуттю“ – великого формату, 300 сторінок. Читати її так, як читають художню літературу чи звичайну публіцистику, неможливо. Горь, страждань надто багато... Ось уривок з оповіді Іларіона Хейлика: „Коли батька гнали в Сибір, нашу матір і нас, дітей, вигнали з хати на сніг. Батько потайки приїхав з Донбасу і забрав нас, де нас підхопила міліція і відправила в Харків. Мешкали ми у вагонах неподалік залізничної станції. Одного разу прийшла санітарна комісія і відібрала всіх дітей, котрі мали будь-які ознаки захворювання. У нашої Ніли (їй було вісім років) підпухло від недоїдання під очима, і її забрала санітарна комісія. Це був останній момент, коли ми бачили свою сестричку останній раз. Коли вже у нинішні часи я зустрів Василя Киву, який тоді теж був у Харкові, то він сказав, що дітей, яких відділили

санітарна комісія, розстріляли.”

Навіть для упередженого суду, щоб винести вирок, досить двох-трьох свідків. А якщо свідків близько сотні тільки в одній книзі? Але кому виносити вирок? Організатори й виконавці катівні повмирили... Чи не системи (нехай і минулій) – тій чорній потузі, яка ще зовсім недавно панувала й над духом людини?

Переконалим свідченням того, що територія України була катівнею над цілим народом, є географія дописувачів. Так, згаданий уже В. Л. описує голод на Чернігівщині, в Ніжинському районі, родина І. Хейлика – з центральної України, з Мишуринового Рогу на Придніпров'ї. Найбільше лютували кати в Полтавській, Дніпропетровській, Черкаській, Кіровоградській, Одеській областях, де з людської свідомості ще не вивітрився козацький дух непокори будь-якій сваволі.

Крім свідчень очевидців, Ф. Сухоніс увів до книги також прозові й поетичні твори тих авторів, які побували в самому епіцентрі нещастя, або ж тих, кого лихо торкнуло-

ся своїм чорним крилом. Це члени Національної Спілки письменників України з Придніпров'я Микола Невидайло, Олександр Зайвий, з Канади – Яр Славутич, з США – Поль Половецький. Всі вони свідчать про великий злочин, жертвами якого їм довелося стати.

Указ Президента України Віктора Ющенка про заходи у зв'язку з 75-ми роковинами Голодомору 1932-1933 років в Україні, поданий на початку книги, вселяє надію, що нарешті теперішні й майбутні покоління знатимуть правду про велике випробування, яке випало на долю їхніх попередників.

Віктор Савченко

* * *

Книга, про яку не можемо не написати, щойно надійшла до мене з України. І якщо б я була Президентом України, то лише за оцю книгу нагородила б її редактора Фіделя Сухоніса найвищою державною нагородою!

На титульній стороні твердої обкладинки чорного кольору ілюстрація з спогадів художниці Євгенії Туркало-Розгін: живі кістяки двох людей – молодшого й старшого віку, що, може, вже й не очима, благально звернені до світу: „За що й чому?“ А далі – промовистий вірш Василя Стуса: „Ще й до жнив не дожив, ані жита не жав, не згубив, не лишив. І не жив. І не жаль. Тьмавих протобажань заповітна межа: ці напасти зі щастям давно на ножах. Безборонно любити заказано край, а зазнав би ти, світе вели-

кий, добра. В смерть задивлені очі. Отерпла душа і навчас, і врочить: тобі кунтуша вже довіку не мати, а чорний бушлат – він як батько і мати, і дружина, і брат“.

Монументальна книга складається з чотирьох розділів, також і передслова Ф. Сухоніса, який у зверненні до читачів наголошує: „Сьогодні достеменно відомо – об'єктивних причин для голоду в ті роки на Україні не було. Його запровадили штучно. Ми повинні добре усвідомити – Голодомор-геноцид в Україні 1932-1933 років – це та наша національна Голгофа, котра завжди буде мірилом нашої здатності називатися нацією.“

У першому розділі читаємо 22 оповіді-спомини людей, які, хоч живуть тепер поза Україною, ніколи не забули голодних знущань. Розділ другий – 32 оповідання: „Жнива скорботи“, „Розпухлі люди, схожі на скелети“, „Снували вулицями, як привиди“ та ін. Розділ третій – ще 25 свідчень-спогадів. У четвертому розділі вміщено свідчення українських поетів, письменників, мистців про голодні роки України, зокрема Докії Гуменної, Катерини Кричевської-Росандіч, Олександра Зайвого, Поля Половецького, Оксани Маковець, Євгенії Гаврилюк.

Слід звернути увагу на розповідь Яра Славутича, який подає досить об'ємні документальні свідчення.

Епілогом став поіменний перелік всіх меценатів і жертводавців, українців з діаспори, завдяки яким збірник побачив світ.

Оксана Маковець

НАУКОВЕ ТОВАРИСТВО ім. ШЕВЧЕНКА в АМЕРИЦІ (НТШ-А)
УКРАЇНЬСЬКА ВІЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК (УВАН)
УКРАЇНЬСЬКИЙ НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ
ГАРВАРДСЬКОГО УНІВЕРСИТЕТУ (УНІГУ)

запрошують на

28-му ЩОРІЧНУ ШЕВЧЕНКІВСЬКУ КОНФЕРЕНЦІЮ

ПРОГРАМА

Відкриття д-р Анна Процик (науковий секретар, УВАН)

„Ранній Шевченко та „Молода Польща“ “
д-р Мирослава Знаєнко (Ратгєрський Університет/НТШ-А)

„Шевченко і Драгоманов: до питання рецепції“
д-р Григорій Грабович (Гарвардський Університет/УНІГУ)

Закриття д-р Орест Попович (президент, НТШ-А)

Конференція відбудеться

в суботу, 8 березня 2008 р.,
о 4-й год. по пол.

в будинку НТШ:
63 Fourth Ave. (між 9-ою і 10-ою вулицями)
New York, NY 10003.

Філадельфійський Діловий Комітет запрошує українську громаду на Прийняття-Бенефіс для завершення будівництва Українського Греко-Католицького Собору в Києві, що відбудеться в неділю, 9-го березня, ц.р., о годині 2:00 по полудні, в залі Українського Освітньо-Культурного Центру, при 700 Cedar Road, в Jenkintown, Pennsylvania. У програмі дня:

- Доповідь Владики Богдана Дзюраха, єпископа-помічника Київської Архиепархії, під заголовком „Будівництво Патріяршого Центру на Завершальному Етапі.“
- Зустріч з прес-секретарем Глави Української Греко-Католицької Церкви, о. Ігорем Яцівим.
- Висвітлення документального відеофільму „Собор Єднає Всіх“ і фотовиставка проробленої праці.
- Музичний Виступ Дуету „Писанка.“
- Смачний і добірний буфет.
- Приемне спілкування з учасниками Прийняття.

Квитки вступу, в ціні \$25, до набуття в канцелярії Українського Освітньо-Культурного Центру, в кредитівці «Самопоміч», в парафіях та в членів Ділового Комітету.

Своїми молитвами і щедрими пожертвами, завершім побудову чудового Собору в Києві, який залишиться нашим тривалим спадком для чисельних поколінь віруючих в майбутньому.

ЖИТТЯ ГРОМАДИ

Журналові „Критика” – 10 років

НЮ-ЙОРК. – 9 лютого в Науковому Товаристві ім. Шевченка відбулася презентація діяльності київського журналу „Критика” й однойменного видавництва з нагоди 10-річчя їхньої активної і помітної присутності в загальноукраїнському інтелектуальному світі.

До створення „Критики” Україна ще по суті не мала періодичного видання подібного типу. Заснування журналу, а відтак і видавництва, стало відповіддю на потребу мати в країні інтелектуальну трибуну. Без оперативного осмислення та обговорення культурна та суспільнотворча продукція немовби не здійснюється, не доходить до повноцінного життя. Реакція, дискусія і, коли треба, полеміка витворюють діалогічність культури, трансмітують її за призначенням.

Значною мірою саме завдяки появі „Критики” в інтелектуальному середовищі України відбулися поважні зміни, адже часописом запропоновано стандарт, на який почали взоруватися інші серйозні редактори та видавці, – говорив у вступному слові Василь Махно (один з авторів „Критики”). Процес пішов завдяки зусиллям невеликого редакційного гурту – групі небайдужих науковців та літераторів.

Вирішальну роль випало зіграти головному редактору видання – запрошеному на зустріч із читачаю публікою д-рові Григорієві Грабовичу. Разом з ним в розмові брав участь і член редколегії журналу д-р Олександр Мотиль.

Д-р Грабович пригадав слухачам, що вперше думка про видання журналу „Критика” народилася у нього ще під час викладацької праці в Києві на початку 1990-их років. Тодішня ситуація в Україні вже дозволяла сподіватися на повторення успіху, якого в Центрально-Східній Європі зажив журнал „Культура” – його протягом п'яти десятиріч видавав у Парижі Єжи Гедройц. Перше число „Критики” вийшло у серпні 1997 року. Це був час найбільшого занепаду українського книгодруку і мінімальної державної підтримки національної культури загалом.

Попри всі труднощі, відтоді місячник „Критика” ось уже протягом 10 років виходить регулярно, і кожний його випуск означає черговий крок на шляху примноження та зміцнення свіжих творчих сил в літературно-мистецькому

та науковому світі. Поряд із журналом і майже одночасно з появою перших його чисел розпочало свою працю й однойменне видавництво. Від 1998 року воно підготувало спершу по дві-три книжки річно, а далі більше й більше: тільки протягом минулого року нових книжок вийшло друком зо два десятки. Серед авторів книжок: Тамара Гундорова, Оля Гнатюк, Ярослав Грицак, Едвард Кіннан, Микола Рябчук, Юрій Андрухович, Леся Ставицька, Богуміла Бердихівська, Володимир Діброва, В. Махно – перелік авторів далеко не повний.

Відтоді в Україні дещо таки міняється. Хоч іще дуже повільно і покищо майже виключно на рівні одиниць та неформальних угруповань, процес становлення відкритого суспільства справді розвивається. Основною ареною цього дійства, простором, у якому громадянське суспільство себе утверджує – є вільна преса; точніше і загальніше – вільний критичний дискурс. У ньому, власне, й має відбуватися повноцінний, критичний та своєчасний зудар довкола основних інтелектуальних, культурних та загальносуспільних подій дня як всередині країни, так і за її межами.

Завданням „Критики” є діяти оперативно, до того ж у суспільно розгорнутому, а не лише вузькоформальному вигляді – наголошує д-р Г. Грабович. Часопис у своїх публікаціях не обмежується суто українською автурою, серед авторів чимало відомих експертів з інших країн. Як наголосив доповідач, „Критика” не є прибутковим проектом, зокрема українська держава, попри всі сподівання, не надавала і не надає йому фінансової допомоги. Парадоксально, але з боку чужих держав така підтримка є: за останні роки „Критика” тричі одержувала нагороди від сусідньої Польщі.

Більшому комерційному успіхові як самого місячника, так і книжок видавництва міг би сприяти ширший роздрібний продаж у мережі книгарень та газетних кіосків. Та от біда, потенційних продавців ми й досі вочевидь не зуміли належною мірою зацікавити, – зауважив д-р Г. Грабович. Інертними залишаються бібліотекарі. Чим іншим пояснити те, що журнал можна знайти далеко не в кожній обласній чи міській книгозбірні. Маємо в себе під боком

(Закінчення на стор. 21)

Комітет закінчив свою працю

НЮ-ЙОРК. — 26 січня відбулося ліквідаційне засідання Всегромадського комітету для відзначення 65-ліття УПА і 100-ліття з дня народження Головного командира УПА ген. хор. Романа Шухевича-Тараса Чупринки.

Головні відзначення відбулися у жовтні 2007 року:

7 жовтня – наукова конференція в НТШ в Нью-Йорку,

14 жовтня – відкриття фотовиставки „УПА – Армія Нескорених”, 21 жовтня – святкова академія-концерт, на якій головним доповідачем був син Головного командира УПА Юрій Шухевич.

Члени Комітету ствердили, що відзначення цих історичних роковин відбулися на високому рівні, за всесторонньої підтримки української громади міста Нью-Йорку та довколишніх громад стейтів Нью-Джерсі, Коннектикат та Пенсильванії.

Комітет висловив признання Науковому Товариству ім. Шевченка (голова д-р. Орест Попович) та д-рові Тарасові Гунчакові, координаторові наукової конференції; Українському Музеєві в Нью-Йорку (голова ради директорів – Оля Гнатейко) і ексекутивному директору Марії Шуст за влаштування виставки про УПА; всім учасникам мистецької програми академії-концерту.

Маштабна програма відзначень була б неможливою без фінансової допомоги наших фінансових установ. Тому Комітет висловлює сердечну подяку Федеральній

кредитовій кооперативі „Самопоміч” в Нью-Йорку (голова Богдан Курчак), Фундації „Спадщина” в Чикаго (голова д-р. Юліан Куляс), Федеральній Кредитовій Кооперативі СУМА в Йонкерсі. Н. Й. (голова Володимир Козіцький) та Федеральній Кредитовій Кооперативі „Самопоміч” в Нью-Джерсі (голова Ярослав Федун). Окреме признання та подяка належить також Екзекутиві Українського Народного Союзу та Дирекції Українсько-Американської Фундації „Воля” в Нью-Йорку.

Фінансовий звіт представили Степан Качурак і Андрій Ластовецький. Приходів було 27,751.25 дол. а розходів – 24,742.11 дол. Кінцеве saldo – в сумі 3,009.24 дол. Комітет вирішив розподілити на видання „Літопису УПА” – 1,250 дол., на хворих інвалідів УПА – 1,250 дол., 509.24 дол. – на покриття адміністративних видатків канцелярії Комітету.

Комітет складає щиру подяку всім хто причинився до успішного переведення відзначення цих славних роковин. Нехай пам'ять про тих, хто віддав своє життя і труд за волю та незалежність України, буде вічно живою!

Слава Україні!

За Всегромадський Комітет:

Богдан Гаргай,
голова

Богдан Ковалик, Микола Галів,
секретарі

Дорогі студенти, члени УНСоюзу!

Тепер ви можете знайти аплікації на стипендії і нагороди УНСоюзу

на нашій інтернетовій сторінці

www.unamember.com

під заголовком

MEMBERSHIP BENEFITS

Федеральна Кредитова Кооператива СУМА Йонкерс, Н.Й.

повідомляє своїх членів; що

Загальні Збори

відбудуться

у суботу, 29 березня 2008 р.

о 7-й годині вечора

в залі Дому СУМА

301 Palisade Ave, Yonkers, New York 10703

Після Загальних Зборів буде перекуска.

Про вашу участь прошу кликти до Анни Коцур 914-220-4900

Під час презентації у приміщенні НТШ в Нью-Йорку: (зліва) д-р Григорій Грабович і д-р Олександр Мотиль.

Членство в Кредитівці Самопоміч - Нью Йорк це запорука Вашої фінансової стабільності.

Чи Ви є
членом нашої Кредитівки?

САМОПОМІЧ НЬЮ ЙОРК ФЕДЕРАЛЬНА КРЕДИТОВА КООПЕРАТИВА

Завжди конфіденційна, ввічлива та професійна обслуга.

ГОЛОВНЕ БЮРО: 108 Second Ave. New York, NY 10003 Tel: 212-473-7310 Fax: 212-473-3251

КЕРГОНКСОН:
6325 Route 209
Kerhonkson, NY 12446
Tel: 845-626-2938
Fax: 845 626-8636

ЮНІОНДЕЙЛ:
226 Uniondale Ave.
Uniondale, NY 11553
Tel: 516 565-2393
Fax: 516 565-2097

АСТОРИЯ:
32-01 31st Ave.
Astoria, NY 11106
Tel: 718 626-0458
Fax: 631 867-5989

ЛИНДИНГІРСТ:
225 N.4th Street
Lindenhurst, NY 11757
Tel: 631 867-5990
Fax: 631 867-5989

Інтернет: www.selfreliance.ny.org Електронна пошта: info@selfreliance.ny.org

Поза Нью Йорком безкоштовний телефон: 1-888-SELFREL

Your savings federally insured to at least \$100,000
and backed by the full faith and credit of the United States Government

NCUA

National Credit Union Administration, a U.S. Government Agency

Ukrainian Society at Penn

запрошує всіх зацікавлених в розвитку
українського студентства в Америці на

2008 SUSTA CONFERENCE

(Союз Українських Студентських Товариств Америки)

*Saturday, March 29th
University of Pennsylvania
3730 Walnut Street
Philadelphia, PA*

*- featuring Ambassador of Ukraine to United States Oleh
Shamshur and videoconference with Director of Institute
of Philosophy im. H.S. Skovorodi Myroslav Popovich*

*- Informational Fair featuring many Diaspora and other
organizations working on issues affecting Ukraine*

For tickets, more information or to become a sponsor,
please email us: susta2008@gmail.com

SUSTA thanks Ukrainian National Association, Inc.
for kindly sponsoring this ad.

UACCNJ

Український Американський
Культурний Центр
Комітет мистецтва, культури, науки
при співпраці з

Українським Народним Союзом

запрошує Вас взяти участь
у
відзначенні свята Тараса Шевченка

програма:

Вступне слово: Тарас Гунчак

Фільм про життя Тараса Шевченка:
«СОН»

Кіно студія ім. Олександра Довженка (1964)
Сценарій Дмитра Павличка і Володимира Денисенка
В ролі Тараса Шевченка – Іван Миколайчук

Програма відбудеться
в суботу, 15-го березня 2008 р.
о годині 7:00 веч.

Українському Американському
Культурному Центрі
60-C NORTH JEFFERSON Rd.
Whippany, NJ 07981
вступ \$10

“САМОПОМІЧ” (Н.Дж.) Федеральна Кредитова Спілка

ПОЗИЧКА НА ХАТУ? НОВІ НИЗЬКІ ВІДСОТКИ!!!

4.875%* 1/30 yrs 0 points

5.375%* 7/1/30 yrs 0 points

5.350%* 20 yrs fixed 0 points

5.625%* 30 yrs fixed 0 points

Багато інших програм. Телефонуйте безкоштовно
1-888-226-5853, ext.5 або
відвідайте нас на інтернеті
www.bankuke.com

* Rates are effective February 19, 2008 and are subject to change without notice. Residential Owner Occupied 1-4 Family home.

ФІЛЯДЕЛЬФІЙСЬКІ ПРИЯТЕЛІ
УКРАЇНСЬКОГО КАТОЛИЦЬКОГО УНІВЕРСИТЕТУ

Ласкаво запрошують Вас
на

ДОБРОДІЙНИЙ ОБІД

що відбудеться в неділю, **30-го березня 2008 р.**
о **4-й год.** пополудні

в Українському Освітньо-Культурному Центрі
(700 Cedar Road, Jenkintown, PA)

Головний промовець

о. д-р Борис Гудзяк
Ректор Українського Католицького Університету.

Вступ – \$45. Квитки можна придбати в
Українському Центрі у Jenkintown
PA, Церковній Крамниці (833
N. Franklin St., Philadelphia, PA), Українській
Кооперативі “Самопоміч”
у Філядельфії, ПА і Трентоні, НДж., MB
Financial Bank та у членів комітету
Філядельфійських Приятелів УКУ.

За додатковою інформацією просимо телефонувати до
Віри Андрейчик на число 610-539-8946

СПИСОК ЖЕРТВОДАВЦІВ І УЧАСНИКІВ НА СПІЛЬНІЙ ТРАПЕЗІ ПРИЯТЕЛІВ УКРАЇНСЬКОГО КАТОЛИЦЬКОГО УНІВЕРСИТЕТУ У ЛЬВОВІ, ЩО ВІДБУЛАСЬ 4 ЛИСТОПАДА 2007 Р. В УКРАЇНСЬКОМУ НАРОДНОМУ ДОМІ У НЬО-ЙОРКУ

Імена жертводавців на УКУ 2007 р.

Один мільйон Ірина Ключас в імені родини у пам'ять мужа д-ра Емілія задекларувала і вже склала \$100,000.00, в дальшому буде вплачувати по сто тисяч річно.

50,000.00	дол.	Федеральна Кредитова Кооператива Самопоміч у Нью-Йорку;
33,313.00		Більчинська Ніна із її завіщання;
12,000.00		Сливоцький Володимира і Стефан;
10,000.00		Ключас Михайло;
10,000.00		Українське Патріархальне Т-во у США;
5,000.00		Ленчик Андрій,
5,000.00		Малаховський о. дякон Юрій і Зоряна
5,000.00		Рак Анна і Володимир;
5,000.00		Рубель Ярослава;
5,000.00		Шевчук Марта і Юрій;
3,000.00		Анонімно;
2,000.00		Галів Микола;
2,000.00		Курчак Богдан;
1,500.00		Данко Осип;
по 1,000.00		Антонишин Богдан, Качарай Святослава і Стефан, Лозинський Роксоляна й Аскольд, Лопатинський Оксана й Олег, Никифорок Василь у пам'ять Зеновії Никифорок, Петришин Володимир, Покінська Ефрозина і Дарія, Харук Володимира;
750.00		Березовська Віра (500.00 у пам'ять Зеновії Никифорок, 250.00 у пам'ять Марії Романської і Омеляна Пирога);
по 500.00		Данилишин Мирослава, Глют Лідія й Орест, Камінський Едвард, Коханська Меланія, Кулинич Зеновія і Мирослав, Оберишин Галина і Ярослав, Сафіян Анна і Володимир, Семущак Стефанія, Шмігель Надія і Мирослав, Слиж Богданна і Володимир, Зелик Лариса і Любомир.
450.00		Раковський Александра і Юрій;
400.00		Мицак Аніса і Юрій;
300.00		Михайлів Ольга і Богдан;
по 250.00		Андерсон Д. Віліям, Закревська Лідія, Івашків Євгенія і Євген, Шуб'як Михайло;
по 200.00		Гановський Дарія і Євген, Зазуля Ольга і Теодозій, Коваль Наталія, Крупа Любомира і Теодозій, Кузишин Оксана і Богдан, Макар Іван;
150.00		Ференцевич Христина і Юрій;
125.00		Бирд Мері Л. і Тома;
по 100.00		Безручко Катерина, Галаган Борис, Г'бур Анна, Данчук Текля, Добрянський Арета і Лев, Дякун Мирослава, Ільків Ольга і Михайло, Касанова Марія і Гозе, анонімно, Лещук Галина і Григорій, Лис Катерина, Луцький Ксеня і Марко, Маринович Ігор, Мая Лев, Менцінська Віра, Міляннич Мотря, Рудик М. і М., Стахів Інна і Юрій, Стець Марія, Стецко Євгенія, Хома Ольга;
55.00		Терлецький Ярослав;
по 50.00		Боднар Теодор, Гірняк Анастасія, Гусяк Текля, Костирка Ярослава, Літепло Семен, Подгородецька Арета, Рудик Андрій, Яцух Аскольд;
40.00		Гайда Рома й Ігор;
30.00		Вабалас Вірджінія;
по 25.00		Гейбол К. Йоганес, Стасів Анна і Микола,Троян Наталія і Фльорія Варвара у пам'ять Марії Брунс;
20.00		Козак Михайло
Разом пожертв	269,633.00	дол.
Вступи на обід	6,675.00	дол.
Разом	276,308.00	дол.

Імена і прізвища учасників на спільній трапезі приятелів УКУ, що відбулась 4 листопада 2007 р. в УНДом у Нью-Йорку:

Абрам'юк Марія, Анджеевські Нел, Барабаш Богдан, Баранська Лідія, Білик Ярослава, Березовська Віра, Бирд Том, Бордин Уляна, Василик Марія, Василишин Михайло, Вацик Софія, Гайда Рома й Ігор, Галаган Борис, Галів Микола, Гановський Дарія і Євген, Глум Ярослава, Гусяк Текля, Гелетей Анна, Генза Дарія, Гірняк Анастасія, Глют Лідія й Орест, Данко Осип, Драган Ксеня, Дроздовська Дарія, Дума Наталка, Дяків Микола, Дякун Мирослава, Закревська Лідія, Залужна Ірина, Зелик Лариса і Любомир, о.Теодозій Ільницький,

Камінський Едвард, Каспер Джеймс, Качарай Святослава і Стефан, о. Іван Кашчак, Кекіш Богдан, Кекіш Борис, Кизик Орест, Кіт Галина, Ключас Ірина, Ключас Михайло, Копистянський Богдан, Копчинська Юлія, Корнага Володимир, Корнага Христина і Мирон, Косович Стефанія, Коханська Меланія, Кузишин Оксана і Богдан, Кулинич Зиновія і Мирослав, Кунцьо Данило, Курі Джон, Курчак Богдан, Курчак Михайло, Кушнір Маріянна, Ленчик Андрій, Лещук Галина і Григорій, Лещук Лідія, Лис Катерина, Лойко Розалія, Лопатинський Оксана й Олег, о. Роберто Лукавей, преосвященніший Владида Деонісій (Ляхович), Ляпогмерай Родней, о. дякон Юрій Малаховський і Зоряна, Маринович Ігор, Маринович Мирослав, Мачай Данило, Мачай Надія й Ігор, Мачай Павло, Мачай Юліяна, Мельник Наталія, Михайлів Ольга і Богдан, Михайлів Олександра, Михайлів Белінда, Мицак Аніса і Юрій, Модрицька Олександра, Никифорок Василь,

о. Вернард Панчук, о. Михайло Перрі, Оберишин Галина і Ярослав, Оквін Ольга і Патрік, Оквін Люція, П'ятка Марія, Петришин Володимир, Пішак Катерина, Пиріг Марта, Прадивус Олександра і Михайло, Процик Володимир, Раковський Юрій, Рубель Ярослава, Савицький Анет і Богдан, Савойка Віра, Савчук Надія, Сафіян Анна і Володимир, Семущак Стефанія, п. бр. Арсеній Сидорко, преподобна сестра Атаназія, Сливоцький Володимира і Стефан, Слиж Богданна і Володимир, Стефак Марія, Ярослав Терлецький, Троян Наталія, Федоришин Оксана, Ференцевич Юрій, Філевич Теренц, Харук Володимира, Чабан Влодко, Чабан Мотря, Чабан Фелісіті і Роман, Чабан Марія і Богдан, Чвиль Роман, Чернявський Іван, Чехович Донна, Шевчук Ігор, Шевчук Марія й Ілля, Шевчук Марта і Юрій, Шиманські Денієль, Шмігель Надія і Мирослав, Шпоок Анна, Шуль Віра, Яричківський Ігор, Ярославич Ірина.

Трапеза відбулась заходами комітету Приятелів УКУ метрополії Нью-Йорку, у склад якого входили:

Почесні члени: Владида Павло (Хомницький), Владида Василь (Лостен),о. протоігумен Маврикій Попадюк, ЧСВВ, о. парох Вернард Панчук,ЧСВВ, о. Джовіно Ференц, ЧСВВ, о. Збігнев Бжезіцькі, о. Іван Тикович, о. Михайло Досяк, о. Василь Тівадар, о. Роман Сидорович.

Діловий комітет: Микола Галів – голова, Орест Кизик і Василь Никифорок – заступники, Оксана Лопатинська – секретар, Андрій Ленчик, Христина Балко і Ярослава Рубель – члени

Члени комітету: Володимир Баранецький, Андрій і Дзвінка Бурчак, Анастасія Гірняк, Роман Кизик, Віра і Ярослав Криштальський, Андрій Ластовецький, о. дякон Юрій і Зоряна Малаховський, Богдан Михайлів, Мотря Міляннич, Андрій Нинка, Олександра Прадивус, Анна і Володимир Рак, Марія і Богдан Чабан, Роман Чвиль, Мирослав Шмігель й Ірина Ярославич.

Списки жертводавців й учасників святочної трапези виготовив Микола Галів. Якщо невірно написано, чи пропущено, ім'я і прізвище або неточно подана сума пожертви згори вибачаюсь. Поправки зголошувати на адресу або телефонічно: **Oksana Lopatynsky, 98 Second Ave., New York, NY 10003, tel. 1-212-777-1336**

УСІМ ЩЕДРИМ ЖЕРТВОДАВЦЯМ І УЧАСНИКАМ СВЯТОЧНОЇ ТРАПЕЗИ ВИСЛОВЛЮЄМО ЩИРУ ПОДЯКУ І ВОДНОЧАС ЗАПЕВНЯЄМО, ЩО ВАШ ВКЛАД НА УКУ НЕВІДКЛИЧНО ПРАЦЮЄ НА РОЗВИТОК УКРАЇНСЬКОЇ БОГОСЛОВІЇ Й УКРАЇНСЬКОЇ ЦЕРКВИ, ЩО ЗАПЕВНЯЄ, ЗА БОЖИМ БЛАГОСЛОВЕННЯМ, СВІТЛЕ МАЙБУТНЄ УКРАЇНИ.

ЗАПАМ'ЯТАЙТЕ, ЩО ЧЕРГОВА ЗУСТРІЧ УКРАЇНСЬКОГО КАТОЛИЦЬКОГО УНІВЕРСИТЕТУ ВІДБУДЕТЬСЯ У НЕДІЛЮ 2-го ЛИСТОПАДА 2008 Р.

Флагман художньої освіти в Україні

Академії образотворчого мистецтва виповнилося 90 років

Заснована у грудні 1917 року Українська академія мистецтва стала передумовою довгоочікуваної організації художньої освіти в Україні. Основними ініціаторами її створення були видатні діячі культури, науки і мистецтва – академік Михайло Грушевський, вчені Дмитро Антонович і Григорій Павлуцький, художники Василь Кричевський і Федір Кричевський, Михайло Бойчук, Олексій Мурашко, Георгій Нарбут, Михайло Бурячек та інші.

За роки свого існування навчальний заклад зазнав неодноразових реорганізацій та перебудов. Особливо інтенсивно реформаторські процеси відбувалися протягом двох пореволюційних десятиріч, коли час від часу змінювалася мистецька орієнтація закладу та його назва. 1922 року після довгих суперечок щодо підготовки художніх кадрів, спроможних вирішувати проблеми „естетизації“ навколишнього середовища, академію перетворили на Інститут пластичних мистецтв, який після злиття у 1924 році з Київським архітектурним інститутом отримав нову назву – Київський художній інститут.

Уже тоді виникла ідея створення оновленої Академії мистецтв України. Спеціальна комісія на чолі з академіком Академії Наук України Олексою Новицьким підготувала й подала на розгляд уряду необхідні матеріали з метою створення Академії мистецтвознавства України. Але почалася доба репресій, насамперед щодо найкращих представників. Протягом 1934-1935 навчального року була проведена чергова

Емблема Академії

реорганізація мистецької освіти. Київський інститут отримав назву – Український художній інститут, а 1939 року – Київський державний художній інститут. Наприкінці 1980-их років ініціативна група українських діячів мистецтва і архітектури порушила питання про відновлення академії. Постановою Кабінету міністрів України від 17 грудня 1992 року, тобто до 75-річчя від часу заснування, навчальному закладові було повернуто його первісну історичну назву – Українська академія мистецтва. А від 17 березня 1997 року вона стала називатися Академією образотворчого мистецтва і архітектури.

За вагомі досягнення у навчальній та науковій діяльності указом Президента України від 11 вересня 2000 року академії надано статус національної. Академія є провідним вищим мистецьким навчальним закладом з підготовки кадрів українського образотворчого мистецтва і архітектури.

Яскравий слід у її становленні залишили всесвітньовідомі мистецькі школи М. Бойчука, Г. Нарбута, Ф. Кричевського.

Основними структурними підрозділами Академії є факультети образотворчого мистецтва, який готує фахівців з живопису, графіки, графічного дизайну, скульптури, театрально-декоративного мистецтва, реставрації творів мистецтва; архітектури, теорії та історії мистецтва з відділеннями мистецтвознавства, організації та управління розвитком художньої культури.

Головна форма набуття фахових знань – навчання студентів у 25 навчально-творчих майстернях, яким успішно керують найавторитетніші майстри мистецтва і архітектури.

Незважаючи на те, що майстерні мають різну спрямованість, їм притаманні індивідуальний підхід, дбайливе ставлення педагогів до творчої особистості студента, культивування вільного самовираження, заохочення оригінальних композиційних вирішень з урахуванням кращих національних надбань та досягнень клясичного мистецтва академічних шкіл світу.

Кожна майстерня має своє творче обличчя, напрямок та індивідуальну методику виконання програми, а кожен з її керівників – то своєрідна особистість. Постійно оновлюється зміст навчального процесу, впроваджуються новітні методики щодо вишколу спеціалістів. Індивідуальний підхід до виховання молодих мистців дає можливість кожному студенту виявити свій хист у творчих роботах.

Академія підтримує наукові й творчі зв'язки з вищими мистецькими навчальними закладами та провідними музеями образотворчого мистецтва в Бельгії, Болгарії, Голландії, Китаї, Німеччині, Польщі,

США, Угорщині, Хорватії. Студенти й викладачі беруть участь у всеукраїнських та міжнародних виставках, а також у міжнародних пленерах.

З 1992 року в академії діє аспірантура з підготовки фахівців вищої кваліфікації за спеціальностями „Образотворче мистецтво“, „Теорія архітектури, реставрація пам'яток архітектури“ та асистентура-стажування для підвищення кваліфікації майбутніх педагогів з образотворчого мистецтва.

Загальна кількість студентів академії перевищує 1 тис. осіб. На 14 катедрах працюють понад 180 педагогів, в числі яких академіки і члени-кореспонденти Академії мистецтв України та Української академії архітектури, лавреати Національної премії України ім. Тараса Шевченка і Державної премії України в галузі архітектури, доктори наук, Народні художники і Народні архітекти України.

Висока міжнародна репутація академії підтверджується і тим, що тут здобувають мистецьку освіту й чужоземні громадяни.

Виховання національної еліти за високими культурними і духовними стандартами ми вважаємо пріоритетною стратегією Національної академії образотворчого мистецтва та архітектури.

Академік Андрій Чебикін,
Київ

Про автора: Андрій Чебикін – ректор Національної академії образотворчого мистецтва і архітектури, Народний художник України, лавреат Національної премії України ім. Тараса Шевченка, професор, академік, президент Академії мистецтв України.

Загін
Червона Калина

Блаженніший Патріярше і Кардинале!

Дорогий Братчику Любомире!

Ми, Братчики Загону, складаємо низький уклін
і китицю побажань

з нагоди 75-ліття

кріпкого здоров'я та наснаги у праці
для нашої Церкви і України!

Щиро вітаємо із відзначенням,
Орденом Ярослава Мудрого 3-го ступеня.

На Многії Літа, Владико!

Генеральна Старшина Загону.

Федеральна Кредитова Кооператива СУМА

*Це найкраще місце
для збереження
ваших ощадностей!*

Інтернет: www.sumafcu.org

ПОЗИКИ РІЗНОГО РОДУ

на легкові автомобілі, вантажівки,
морґеджі, позики під забудову земель,
позики на будівництво та ін. —
і все це на найкращих умовах,
з конкурентними відсотками.

Пластикові картки: ATM, VISA Credit & Debit.

За додатковою інформацією телефонуйте:
1-888-644-SUMA

Головне Бюро

125 Corporate Blvd
Yonkers, New York 10701
Tel: 914-220-4900
Fax: 914-220-4090
1-888-644-SUMA

E-mail: memberservice@sumafcu.org

Філія в Йонкерсі

301 Palisade Ave
Yonkers, NY 10703
Tel: 914-220-4900
Fax: 914-965-1936

E-mail: palisade@sumafcu.org

Філія в Спрінґ Валі

16 Twin Ave
Spring Valley, NY 10977
Tel: 845-356-0087
Fax: 845-356-5335

E-mail: springvalley@sumafcu.org

Філія в Стамфордї

39 Clovelly Road
Stamford, CT 06902
Tel: 203-969-0498
Fax: 203-316-8246

E-mail: stamford@sumafcu.org

Філія в Нью-Гейвен

555 George St.
New Haven, CT 06511
Tel: 203-785-8805
Fax: 203-785-8677

E-mail: newhaven@sumafcu.org

Your savings federally insured to at least \$100,000
and backed by the full faith and credit of the United States Government

NCUA

National Credit Union Administration, a U.S. Government Agency

Фестиваль Українських Фільмів

від п'ятниці, 23-го травня, до понеділка, 26-го травня 2008 р.
на **Союзівці**

у циклі презентацій -- художні і документальні фільми на українську тематику або у виконанні
українських режисерів і продюсерів ** мультики ** фільми молодих продюсерів **

** дискусії на різні теми українського кіна **

Зацікавлені режисери можуть зголошуватись до директора фестивалю Христини Котляр
електронна пошта -- filmfestivalreviews@mac.com

П'ятниця, вечір-- музика Матвія Дубаса ** Субота, вечір--забава з оркестрою «ГРІМ»

Неділя, вечір --музика Влодка Мосуряка «ЗУКІ»

за дальшими інформаціями дзвоніть на тел. 845-626-5641

216 Foordmore Rd., Kerhonkson, NY 12446

WWW.SOYUZIVKA.COM

2008 рік оголосили Роком замків

ЛЬВІВ. — 2008 рік оголошено Роком замків та палаців заходу України. Деклярацію про це підписали голови Волинської, Закарпатської, Івано-Франківської, Тернопільської, Хмельницької та Львівської областей. Протягом року унікальні зразки замкової та палацової архітектури „обростуть” заходами різного пляну – від наукових конференцій до мистецьких фестивалів. Головна мета – популяризація визначних пам’яток нашої держави. Кожна область запропонує свій перелік заходів для Року замків.

Список акцій на Львівщині ще остаточно не затверджено, однак, плянується, що їх буде близько трьох десятків: музичні фестивалі, виставки, концерти. Заплановано потужну промоційну кампанію: публікації у засобах масової інформації (ЗМІ), друк посібників, путівників тощо. Гроші на здійснення програми братимуть з державного та місцевого бюджетів. Є сподівання на внески спонзорів та меценатів. „Розуміємо, що коштів на реставрування та утримування на належному рівні всіх замків та палаців немає ні в державному, ні, тим паче, місцевому бюджетах. Тому нині основне – популяризувати наше надбання, напрацювати законодавче поле і залучити до цієї справи приватний та інвестиційний капітал”, – говорить голова Львівської обласної ради Мирослав Сенік.

На думку організаторів, Рік замків та палаців значно підвищить зацікавлення суспільства до цих пам’яток. („Високий Замок“)

ПЛЕМ'Я ПЛАСТУНОК „ПЕРШІ СТЕЖІ“

ВЛАШТУЄ

ДЕННИЙ ТАБІР

„ПТАШАТ ПРИ ПЛАСТІ“

для дітей від 4 до 6 років, які володіють (розуміють і говорять) українською мовою.

- Дитина мусить мати закінчених 4 роки життя до 31-го серпня 2008 р. Вийнятків немає.
- Дитина мусить мати усі приписані щеплення.
- Дитина, яка склала Заяву Вступу до новацтва, не може брати участі в таборах для пташат.

Табір відбудеться на СОЮЗІВЦІ у двох групах:
від 22 до 29 червня 2008 р., та від 29 червня до 6 липня 2008 р.

У справі кімнат просимо порозуміватися прямо з Адміністрацією Союзівки.

SOYUZIVKA

P.O. Box 529, 216 Foordmore Road, Kerhonkson, NY 12446
(845) 626-5641; [www. Soyuzivka.com](http://www.Soyuzivka.com)

- **Таборова оплата: \$95.00 (\$25.00 незворотні!); оплата за два тижні 185.00 дол.**
- Зголошення і таборову оплату (чек виписаний на Plast — Pershi Stezhi) надсилати до:

Mrs. Oresta Fedyniak, 2626 W. Walton Ave., Chicago, IL 60622
Tel.: (773) 486-0394 (від 8:00 до 10:00 ранку)

- Реченець зголошень: **Перша група: 11 квітня 2008 р.**
Друга група: 18 квітня 2008 р.
- Число учасників обмежене.

КАРТА ЗГОЛОШЕННЯ НА ТАБІР ПТАШАТ - 2008

Ім'я і прізвище дитини	по-українськи і по-англійськи
Дата народження	
Адреса.....	
Телефон.....	E-mail.....
Просимо залучити посвідку дати народження дітей, що вписуєте на табір перший раз	
☐ від 22 до 29 червня 2008 р.	☐ від 29 червня до 6 липня 2008 р.
Величина таборової сорочинки дитини:	☐ 6-8, ☐ 10-12, ☐ 14-16.
☐ Залучую чек на суму \$.....	☐ Резервую кімнату на Союзівці
.....	
Ім'я і прізвище матері (подати дівоче прізвище)	
Завваги.....	
.....	
.....	
..... Підпис батька або матері	

РЯДКИ ПОЕЗІЇ

Вірш, який написав Михайло Ситник

Я люблю поезію і залюбки та з цікавістю перечитую поетичну сторінку „Свободи“. Коли читала вірш „Заколядуймо“, пригадалося щось таке давнє і знайоме... У „Свободі“ (ч. 4) цей вірш поданий за підписом Семена Качанівського. Висилаю давній вірш Михайла Ситника „Різдвяний вечір, а також два його вірші „Березень“ і „Христос Воскрес“.

Я переконана, що в цьому випадку не було якихось злих намірів, а просто трапилось мале непорозуміння,

Від редакції:
Опублікований у тижневику вірш Семена Качанівського „Заколядуймо!“ є переспівом вірша Михайла Ситника „Різдвяний вечір“. М. Ситник (1920-1959) у 1941 році співпрацював у київському журналі „Літаври“, з 1943 року – на еміграції. Відомі його збірки поезій „Від серця“ і „Нові обрії“ (1942), „Відлітають птиці“ (1946), „Цвіт папороті“ (1975), віршована повість „Залізничний сторож“ (1946), фейлетони й гуморески у періодичній пресі. Помер у Чикаго. У червні 1994 року професор Українського Вільного Університету Ігор Качуровський відвідав Полтаву і виступив в Університеті українознавства ім. Василя Кричевського з доповіддю про творчість українських письменників другої еміграції, у якій назвав імена письменників, літературознавців, поетів, якими давно слід би пишатися на батьківщині, а вони й досі залишаються маловідомими. Це – Михайло Ситник, Олекса Ізарський (Мальченко), Борис Олександрів, Григорій Костюк, Леонід Полтава, Ганна Черінь, Василь Онуфрієнко, Дмитро Нитченко.

Христос Воскрес!

І знов весна, як і минулі весни,
покривджених людей не звеселя...
На Україні знов Христос воскреснув,
та мертвою зосталася земля.
Хоч і співають птахи над садами
і пахнуть квіти, мед збирає джміль...
На цементі зруйнованого Храму
жовтіє мох і в'ється дикий хміль.
На моріжку під клунею старою
посвятить, може, дехто пасочки.
Коротка радість упаде сльозою
на серце, як роса на пелюстки.
А ворог в Києві біля Софії
подвоїть варту вдень і уночі,
й ніхто із наших кривних не посміє
перехреститись, мимо ідучи.
Дніпро шумітиме там, на Подолі,
немов щоб погасити людський страх.
І хмари, наче вирвавшись з неволі,
тікатимуть на Захід в небесах.
А люди? Рани у цей День загоять
й чекатимуть від Господа чудес.
І потайки, з надією сумною,
шептатимуть: „Христос Воскрес!“

Березень

Місяць – посріблений селезень,
Ніч – чорне море без меж...
Що ж ти, березовий березень,
Знову мені принесеши?
Може, любов, давню молодість,
Ту, що йще не забув,
Може, в твоєму я холоді
Юність знайду голубу.
Може, матусю заплакану
Кинеш в обійми мені.
Юність мою перелякану
В бурні розстріляні дні.
Може, кохання утрачене
Знов поцілує мене,
Щастя, ніколи не бачене,
Серце моє осяйне.
Може, весняними зернами
Наша надія зійде,
Може, додому повернемо
У березневий твій день.
Може, за те я й люблю тебе,
Що на моєму путі
Тими очима нелютими
Мрії несеш золоті.

1946 рік

тому й не варто робити якогось „шуму“ з цього приводу. Знаю, що деколи люди вживають відповідні рядки в своїх писаннях без наміру видавати їх за власні, а просто для підкреслення змісту.

Сьогодні вірші М. Ситника для нас, „людей похилого віку“, є пригадкою давнього болю за втратою Батьківщини...

Людмила Почтар,
Скач-Плейнс, Нью-Джерзі

Різдвяний Вечір

Заколядуймо ж, друзі, всі гуртом,
Забувши зло, що поміж нами висне!
Нехай обвіє нас одним теплом
Холодний вітер рідної вітчизни.
Ви ж чуєте, брати, як до лица
Він припадає голубим привітом.
Ловіть, ловіть його в свої серця,
Цей рідний вітер,
цей різдвяний вітер!
Надвір, надвір, мої товариші,
Ставаймо цьому вітрові навпроти –
І ми відчуємо в своїй душі
Своєї України ніжний дотик.
А він нашепче правду нам: як ось
В Різдвяну ніч над банею Софії
Він з'явиться
– усміхнений Христос,
Й ніхто Йому вклонитись не посміє,
Бо в Києві – господарі чужі,
Бо в Києві давно не колядують,
Бо ж там, біля Богдана, сторожі
В цей час на почуття
людські чатують.
А там, на східцях лаври – мох і пил,
На землю темін
хтось навмисне вилив,
Й вона пливе,
немов печаль по хвилях.
І йде Христос по праведній землі,
Заходить в кожну
християнську хату.
Він кожному господарю звелів
Не кидати надії, а чекати.
Ось-ось ударить урочистий дзвін,
Струхнувши ніч від Дону
аж до Сяну,
Й народиться вона, так, як і Він –
Держава наша... Він її догляне.
Ви чуєте, гей, друзі, тут і там,
Про що нам шепче
цей різдвяний вітер?
Народження держави і Христа –
Єднаються в серцях і заповітах.

Уточнюємо прізвище автора

Автором репортажу „Вечір пам’яті героїв Крут і представлення книжки „Крути“, надісланого до „Свободи“ Осипом Зінкевичем і вміщеного в ч. 7, з 15 лютого, є не О. Зінкевич, а київський студент Богдан Горобчук. – **Редакція.**

УКРАЇНА І СВІТ

Зірка світової величини

Леонід Штейн

Львів здавна і цілком заслужено називають шаховою столицею України. І це не перебільшення. Пошлемось хоча б на шахову школу, якою у Львові впродовж багатьох років очолював заслужений тренер Віктор Карт. Це під його керівництвом було підготовлено 12 міжнародних гросмайстрів і майстрів древньої гри. І серед них почесне місце належить Леонідові Штейнові видатному шахістові ХХ ст., який претендував на світову корону. Про нього іде далі мова у спогаді нашого чикагського кореспондента Анатолія Гороховського.

Майбутній гросмайстер Леонід Штейн народився 12 квітня 1934 року у старовинному українському місті Кам'янець-Подільський. Сім'я Штейнів не була заможною. А коли після народження сина помер від тифу його батько, становище родини стало ще важчим, всі турботи лягли на плечі його матері.

„Дуже важкими для нас були роки евакуації, проведені в Узбекистані, – згадувала мати Леоніда. – Після завершення війни ми відразу повернулись в Україну і поселились у Львові. Ще підлітком Льоня довідався про шахи, і вони полонили його, ні в день, ні в ночі не розлучався з ними, нерідко перемагав своїх ровесників“.

Спостерігаючи за захопленням сина, мати відвела його до Львівського Палацу піонерів, де в той час успішно діяв шаховий гурток. Хлопчиків, якому щойно сповнилося 13 років, поталанило: вдосконалення його майстерності займалися досвідчені тренери. Вони допомогли йому невдовзі стати шахістом першої категорії.

15-річному школяреві залишалось піднятися ще на дві сходинки – до кандидата в майстри спорту, відтак – до майстра спорту.

Матеріальні труднощі родини змусили Л. Штейна залишити Палац піонерів і податись на заробітки. Однак, з шахами не розлучався, вечорами студював книги видатних шахістів.

Протягом чотирьох років служби у війську, Л. Штейн брав участь у турнірах в окружному Будинку офіцерів. В 1953 році, здобувши перемогу у напівфіналі чемпіонату України, Л. Штейн став кандидатом у майстри спорту. А ще через два роки став чемпіоном Збройних сил. У 1959 році на його грудях з'явився значок майстра спорту.

У 1960 та 1962 роках він святкував перемоги на шахових чемпіонатах України та тричі (1963, 1965, 1969) завойовував першість Радянського Союзу. Львівський гросмайстер був переможцем шахових змагань 1960-1970-их років ХХ ст. в Сараєво, Гастингсі, Каракасі та змагань в пам'ять чемпіона світу Олександра Аляхіна.

У Стокгольмі на міжзональний турнір, який повинен був визначити кандидатів на шахову корону. Л. Штейн приїхав в ранзі міжнародного майстра, а повернувшись додому міжнародним гросмайстром. За давньою традицією, після завершення чергового турніру Л. Штейн зустрівся з членами Львівського шахового клубу, в якому ступив перші кроки у великий спорт. Цього разу Л. Штейн детально розповів про хід турніру, продемонстрував декілька найцікавіших партій. Шанувальників стародавньої гри зацікавив американець Роберт Фішер, талант якого видався багатьом фантастичним.

„Роберт, – сказав Л. Штейн, – це зірка першої величини на шаховому небосхилі. І в той же час він людина з примхами, які притаманні дітям. Під час жеребкування мені дістався перший номер, а коли на сцену запросили Роберта Фішера, то в залі його не знайшли, він безтурботно спав у готелі і ніхто не наважився його розбудити. Довелося жеребтягнути його меценатові Робертові Туроверові. У перший день змагань знову відзначився американець. Він із запізненням з'явився на турнір, через що головний суддя Гідеон Штальберг мало не зарахував йому поразку“.

„Ще про одну сенсацію того ж дня, – продовжував Л. Штейн. – Мій товариш гросмайстер Юхим Геллер мав можливість виграти партію у колумбійського майстра Коелла, але в останню хвилину програвив і програв. Юхим дуже тяжко переживав. Знаючи про це, я увечорі зайшов до нього, щоб підбадьорити приятеля“.

У той час, коли Л. Штейн заспокоював Геллера, до кімнати увійшов Р. Фішер і запропонував Юхимові зіграти з ним бліц-турнір. Той відмовився, пославшись на поганий настрій, і порекомендував американцеві зіграти зі Л. Штейном. Р. Фішер скептично подивився на худорлявого хлопця і зарозуміло зауважив, що коли немає риби, то і рак риба...

Л. Штейн був ображений, але в боргу не залишився. Він нагадав самовпевненому шахістові російське прислів'я, що сміється той, хто сміється останнім. Натяк Р. Фішер

зрозумів. Мати Фішера ще до Другої світової війни приїхала з Америки до Москви на навчання. Закінчила Медичний інститут і стала лікарем. Вона навчила свого сина російської мови.

Львівський гросмайстер заінтригував Р. Фішера, і він погодився на матч за умови, що будуть поставлені невеликі грошові ставки. Л. Штейн прийняв умову, хоч не звик грати на гроші. Р. Фішер виявив до Л. Штейна поблажливість: якщо виграє дві партії з п'яти, то перемога буде за ним.

Суперники сіли за стіл і включили годинники, гра почалась, за нею стежив Ю. Геллер, який забув навіть про свій невдалий турнірний початок. Л. Штейн з перших ходів пішов в атаку. Р. Фішер не встиг докладно розібратися, що й до чого, як довелося визнати поразку. Леонід і Юхим триумфували. Другу і третю партії Р. Фішер також програв.

Л. Штейн і Р. Фішер зустрілися й у Гавані восени 1966 року. Там проходила XVII Міжнародна шахова олімпіада, на честь якої Фідель Кастро, прихильник цієї гри, влаштував прийняття. Л. Штейн і Р. Фішер були раді новій зустрічі. Л. Штейн запропонував американцеві у вільний час зіграти декілька партій, однак, Р. Фішер хотів провести офіційний матч з Л. Штейном. Вирішили, що матч відбудеться в Гавані, Ф. Кастро пообіцяв навіть підтримати цей захід. Однак, на жаль, зустріч не відбулася. Р. Фішер запропонував почати матч після закінчення олімпіади, а Л. Штейн квапився додому, бо незабаром повинен був відбутися чемпіонат

СРСР і йому хотілось брати участь у боротьбі за світову першість.

Після того, як Л. Штейн у третій раз завоював звання чемпіона Радянського Союзу, керівники Львівської області влаштували прийняття на його честь. Як і належить в таких випадках, були теплі привітання, сердечні побажання, подарунки. На закінчення прийняття керівник області поцікавився у Л. Штейна, чи має невирішені проблеми, в першу чергу з житлом. Л. Штейн подякував присутнім за увагу до його особи і сказав, що жодних прохань у нього немає, хоч і насправді його родина мешкала в напівпідвальному приміщенні і жила досить скромно. Мати була на пенсії, дружина Ліля вчилася в Політехнічному інституті, а дочці ледве сповнився рік.

Отримував кращий шахіст країни 150 карбованців на місяць, то була так звана стипендія для видатних спортсменів, а величезні гонорари за перемоги на міжнародних турнірах забирала до своєї скарбниці держава.

Коли закінчилося прийняття, до Л. Штейна підійшов заступник голови облвиконкому, який відав питаннями фізкультури і спорту:

– Давно хотів тебе, Леоніде, запитати, як перекладається твоє прізвище на українську мову?

– Камінь.

– Зі слова „камінь“ можна утворити гарні прізвища, наприклад Камінський.

Ледве стримуючи обурення, Л. Штейн відповів: „Ні, не хочу бути хамелеоном“.

(Закінчення на стор. 17)

Українська Євангельська церква

закликає:

**Вивчайте Біблію,
живіть за Словом Божим!**

На пожертви нашої громади щотижня на цьому місці ми стисло розповідаємо про кожну з 66 книг Біблії

84. Перша книга царів, 21-22: виноградник Навота і смерть Ахава

85. Друга книга царів, 1-2: пророк Ілля взятий на небо

Недовго царював в Ізраїлі Ахазія, бо впав зі сходів і послав слуг до Ваала запитати, коли він одужає. Дорогою вони зустріли пророка Ілля і той звелів їм повернутися і сказати цареві, що він помре, бо хотів запитати про себе не у Бога, а у ідола Ваала. Цар здогадався, що то був Ілля і звелів його привести до себе. Двічі сотники з вояками ходили до Іллі з вимогою прийти до царя і двічі він відмовлявся, а вогонь з неба знищував вояків. На третій раз сотник вже не наказував, а просив, то Ілля пішов до царя і провістив його смерть. Ахазія помер і царем став його брат Йорам. Ілля ж з Єлісеєм пішов у Бетел, а дорогою примчали вогняні коні з колісницею і у вихорі Ілля був узятий до неба, тільки плащ його впав до ніг Єлісея. З тим плащем Єлісей учинив кілька чудес і усі впевнилися, що він успадкував пророчий дух Іллі.

Запрошуємо Вас до Української Євангельської церкви в місті Юніоні, Н. Дж. У нашій церкві проводяться Божі Служби: щонеділі – о 10:30 ранку, а також щосереди – о 7-й годині вечора. Кожної неділі, о 9:30, діють школи з вивчення Біблії – для дорослих і дітей. Щосереди, о 5-й вечора, проводиться роздавання харчів для потребуючих. Наша адреса: 2208 Stanley Terrace, Union, NJ 07083. На цю адресу можна надсилати запитання з приводу прочитаних переказів Біблії. Телефон: (908) 686-8171. Електронна пошта: ueag@verizon.net

Пастор Володимир Цебуля
Тел.: (908) 591-0800

ПОСТАТІ

Федір Стешко – український військовий діяч та музикознавець

Коли знайомишся з життєвим шляхом Федора Стешка, вражає різнобічність цієї людини – сина київського робітника, вчорашнього селянина. Вузькому колу фахівців він відомий як вчений-музиколог, один з засновників українського музикознавства. Це ім'я було піддане замовчуванню з ідеологічних причин, оскільки до кінця своїх днів Ф. Стешко залишався свідомим українським патріотом-самостійником.

Мені це ім'я первісно стало відоме зовсім з іншого боку. Ще на початку своїх досліджень історії українців Зеленого Клину я дізнався про полковника Ф. Стешка як про одного з керівників Владивостоцької Української Громади, а згодом – секретаря з військових справ Українського Далекосхідного Секретаріату. Ці сторінки його біографії залишаються зовсім невідомі в Україні навіть вузькому колу фахівців-музикознавців.

Народився Ф. Стешко 4 вересня 1877 року в с. Кам'янка Чернігівської губернії. Ще хлопчиком, навчаючись у зразковій церковно-парафіяльній школі при Київській духовній семінарії, був обраний за добрий голос та слух до семінарського церковного хору, де співав близько трьох років. Восени 1888 року він вступив до Софійської духовної школи (бурси) в Києві, до курсу наук якої входив, як обов'язковий предмет, і церковний спів. Вже з першого року навчання у школі він почав співати в архиєрейському хорі Михайлівського монастиря. Свої музичні знання Ф. Стешко поглиблював у Київській духовній семінарії, до якої вступив 1892 року. Одночасно навчався у приватній музичній школі С. Блюменфельда, де на той час викладав і Микола Лисенко. Одним з його товаришів під час навчання в цій школі був майбутній видатний український хормайстер Олександр Кошиць.

Після закінчення семінарії Ф. Стешко був призначений вчителем церковно-парафіяльної школи в Таращі, де працював також диригентом соборного хору. Але у 1899 році він вступив до Київського військового училища і після його закінчення як старшина виїхав на Далекий Схід, де організував з вояків полковий хор.

1908 року Ф. Стешко вступив до Військово-юридичної академії в Петербурзі, де використав цей час для

поглиблення своєї музичної освіти. Як писав сам Ф. Стешко, музична стихія так захопила його, що навіть тему своєї кандидатської праці в академії він обрав близьку до музики – „Авторське право на музичні твори“.

Після закінчення академії він успішно склав державні іспити при юридичному факультеті Новоросійського університету в Одесі, після чого повернувся до свого полку на Далекий Схід, де був призначений на посаду помічника військового прокурора Владивостоцького гарнізону. Після повалення царату підполковник Ф. Стешко став одним з організаторів Владивостоцької Української Громади, що була створена 26 березня 1917 року. У травні того року він організував великий концерт української народної пісні, що мав великий успіх серед місцевої публіки. Він стає одним з провідників владивостоцьких українців, веде активну працю з створення у Владивостоці українських військових підрозділів, внаслідок чого до осені 1917 року вже було створено дев'ять українських сотень.

На III Українському далекосхідному з'їзді, що відбувся у квітні 1918 року у Хабаровську, Ф. Стешка було обрано головою комісії, якій було доручено розглянути одне з найважливіших на той час для українського селянства питань – справу повернення в Україну. У жовтні 1918 року Ф. Стешко був обраний членом вищого українського виконавчого органу на Далекому Сході – Українського далекосхідного секретаріату і доручено організації українського війська. Наслідком стало створення у Владивостоці навесні 1919 року Першого Українського далекосхідного куреня вільного козацтва. Однак у червні 1919 року українські провідники зазнали арештів та переслідувань.

Найкраще про ролю Ф. Стешка у тодішньому українському русі на Далекому Сході свідчать документи, які походять від його ворогів. Так, начальник особистої канцелярії командуючого військами Приамурського військового округу повідомляв 1919 року прокурора Владивостоцького військово-окружного суду, що полковник Ф. Стешко „тісно пов'язаний з українським сепаратистським, а відповідно антидержавним рухом“. У липні колчаківська контррозвідка отримала агентурну інформацію про те, що „місцеві українці-самостійники,

Федір Стешко

сподіваючись отримати підтримку від Японії для організації українського руху на Далекому Сході з метою захоплення цілого краю“, вели переговори з японською владою. В цей же час полковник Ф. Стешко планував виїхати до Японії. Російська військова контррозвідка запропонувала командуванню не допустити його від'їзду за кордон. Командуючий військами Приамурської військової округи дійшов висновку, що перебування Ф. Стешка на Далекому Сході є шкідливим, наказав відрядити його до Омська та заборонив його виїзд за кордон. Пізніше було наказано вислати полковника Ф. Стешка з Владивостоку на Сахалін або Камчатку.

Однак цей наказ не було виконано, бо колчаківський уряд вже зазнавав агонії. 31 січня 1920 року у Владивостоці відбувся переворот, організований демократичними силами, в якому активну участь взяли вояки українського куреня. У Владивостоці був утворений Український революційний штаб, який очолив полковник Ф. Стешко. Поруч з військовою діяльністю, полковник Ф. Стешко стояв біля початків української кооперації на Далекому Сході. Він був одним з засновників та членом правління Українського далекосхідного крайового кооперативу „Чума“, що був створений на початку 1919 року, працював в шкільній комісії владивостоцької „Просвіти“, був вчителем української початкової школи.

В лютому 1920 року Ф. Стешко виїхав в Україну, де перебувала його дружина й син. На початку липня 1920 року він прибув до Кам'янця-Подільського, де прожив близько п'яти місяців і з другим відступом українського війська з України виїхав до Польщі, де очолював культурно-

освітній відділ Генерального штабу Армії УНР та одночасно керував хором державних установ УНР, з яким улаштував ряд українських концертів, що мали великий успіх.

У 1922 році, довідавшись про створення у Празі Українського вільного університету, він переїхав туди для продовження своїх музичних студій. У 1923 році почав викладати музикознавство в новозаснованому Українському високому педагогічному інституті ім. Миколи Драгоманова, разом із Нестором Нижанківським, Платонідою Щуровською та Федором Якименком став засновником музично-педагогічного відділу. Одночасно з викладанням Ф. Стешко вів активну наукову та громадську діяльність, виступав з доповідями на музичні теми, улаштовував різні українські концерти та свята.

Як голова Українського музичного товариства він став одним з ініціаторів створення в Празі Українського академічного хору, в журналі „Нова Україна“, який виходив у Празі, опублікував ряд цікавих досліджень, зокрема про життя та творчість видатного українського композитора Павла Сеницю, про українське походження Федора Достоевського. Перебуваючи в Ужгороді, Хустському, Рахівському та Тячівському повітах, Ф. Стешко досліджував історію церковного співу на Підкарпатській Русі, літургічні твори старовинних греко-католицьких священників – композиторів Закарпаття.

У 1936 році Ф. Стешко захистив в Карловому університеті докторську дисертацію на тему „Чеські музиканти в українській церковній музиці“. В цей час він викладав теорію та історію української музики в Українському вільному університеті.

Перебуваючи у Празі, він вів титанічну викладацьку та наукову діяльність, але не забував соратників на Далекому Сході, листувався з видатним українським журналістом, дослідником та політичним діячем далекосхідної гілки української еміграції Іваном Світом, що мешкав тоді у Харбіні в Китаї, надсилав книжки до книгозбірні харбінської „Просвіти“.

Помер Ф. Стешко 1944 року у Празі, де і похований.

Певна частина його праць, опублікована як окремими виданнями, так і в тогочасних часописах, становить і тепер значний інтерес для науковців, дослідників історії міжнародних культурних контактів, взаємовпливів національних музичних культур.

В'ячеслав Чорномаз

Зірка...

(Закінчення зі стор. 16)

Л. Штейн був надзвичайно вимогливим до себе і брав такі навантаження, які навіть його молодий організм не в змозі був витримати. Особливо напруженою виявилась перша половина 1973 року. Турніри відбувались один за одним, виснажили його. Скаржився на безсоння. Дедалі частіше і частіше давало про себе знати серце. Всі його думки були пов'язані з майбутнім міжнародним турніром, який мав відбутися в Бразилії.

На початку липня 1973 року усі члени радянської шахової команди прибули до Москви. На ранок 4 липня був призначений виліт. В призначений час усі шахісти зібралися, чекали тільки Л. Штейна. А він, тим часом, відчувши нестерпний серцевий біль, викликав з готелю „Росія“

швидку допомогу. Лікарі виявилися безсильними. На 39-му році життя помер Леонід Захарович Штейн.

На адресу родини надійшли численні співчуття і серед них була телеграма від Роберта Фішера, в якій говорилось: „Мене приголомшила смерть Леоніда Штейна, блискучого міжнародного гросмайстра і мого друга“.

Поховано Л. Штейна у Києві на Байковому кладовищі. Пам'ятник на могилі – шахівниця, що складається з двох білих й двох чорних клітин.

Холодного грудневого дня, перед від'їздом до Америки, я побував на могилі свого друга. Незважаючи на мороз і хуртовину, застав біля могили групу учасників шахового турніру, що відбувся у Києві, з букетами живих троянд, улюблених квітів Л. Штейна.

Анатолій Гороховський,
Заслужений працівник культури України

2200 Route 10 West, Suite 104
Parsippany, NJ 07054
Tel.: (973) 538-3888 • Fax: (973) 538-3899

ROXOLANA

International Trade, LTD
e-mail: roxolanald@roxolana.com
web: www.roxolana.com

ПАКУНКИ ДО УКРАЇНИ:

МОРЕМ • АВІА
Вага від 10 до 150 фунтів *

- Пересилайте пакунки до нас через UPS
- Додаткова знижка для організацій.
- Користуючись нашими ARS наліпками.
- Для замовлення наліпок, для підбору пакунків телефонуйте безкоштовно: 1-888-725-8665
- Пакунки до Росії, Латвії, Литви, Естонії, Білорусі, Молдови, Казахстану, Грузії, Вірменії, Польщі, Чехії і Словаччини.
- Готові продуктові пакунки з каталогу.
- Медикаменти на замовлення до України.

* Додаткова оплата за доставку
Існують певні обмеження.

Roxolana Travel

- У нас можна замовити авіаквитки будь-яких авіакомпаній до більшості європейських країн.
- Візові послуги в Україну (без запрошення).
- Зустрічаємо і відвозимо на літовище.
- Пашпортні послуги. Обмінюємо старі пашпорти на нові українські.

Roxolana Money Service

****Нові найнижчі ціни****

В Україні:	ПЕРЕСИЛАЄМО ГРОШІ		
\$100 - \$7	\$500 - \$12	\$900 - \$20	
\$200 - \$10	\$600 - \$15	\$1000 - \$20	
\$300 - \$12	\$700 - \$17	\$1500 - \$37.50	
\$400 - \$12	\$800 - \$17	\$2000 - \$50	

Маємо ліцензію на пересилку доларів.
Також пересилаємо в інші країни.
***Доставка \$11 за кожне замовлення**

ЗАМОВЛЯЙТЕ

Харчовий пакунок
„Родинний“ з каталогу
вміст пакунку: борошно – 20 ф.,
гречка – 10 ф., олія – 1 галон, тушонка – 3 ф.,
саями – 3 ф., родзинки – 3 ф., дріжджі – 1 ф.,
кава в зернах – 2 ф., шоколад – 2 плитки.
Ціна \$99 за 51 ф.

Додаткова оплата за доставку – \$10 – Західна Україна; \$15 – Східна Україна

Тел.: (973)538-3888 • Fax: (973)538-3899

ПОДОРОЖІ

ТАМ, ДЕ РОСЛИ ВЕРБОЛОЗИ

РОКИТНО

Складовою частиною Волині і Полісся була давня Деревлянська земля з столицю Іскоростень, пізніше – Овруч. Неподільний до 1920 року Овруцький повіт включав у свої адміністративно-територіальні межі прадавні містечка і села Рокитно, Біловіж, Сновидовичі, Олевськ.

Рокитно свою назву виводить від слова „рокита“ – давня назва верболозу, якого дуже багато росло на місці села. Кам'яні знаряддя, праці знайдені в його межах, дають нам підставу стверджувати про наявність людини тут в сиву давнину, однак писана історія села починається в першій половині XVI ст.

Село Рокитно як маєток князя Капустина згадується 1545 року в описі Овруцького замку, з кількістю приписаних до нього міщан, бояр, селян і землі. Духовне життя розпочалося тут в XVI ст., коли в селі було збудовано храм Успіння Божої Матері. Як і більшість поліських храмів, будували його з дерева – найдоступнішого і найдешевшого будівельного матеріалу.

Про першу церкву в історичних джерелах маємо такі відомості: „Церква Успіння Божої Матері, дерев'яна, невідомо ким і коли побудована. До неї приписана церква в ім'я Воскресіння Христового, 1784 року, в селі Кисаричі. Церковної землі 60 десятин, дворів 170, парафіян 1367 душ“.

Поліські селяни в усі часи були, хоч і бідними, але щедрими жертводавцями, однак побудували святиню власним коштом було їм не під силу, і тому хтось з відомих князівських, боярських родин був її фундатором. Лише 1971 року вона замість гонти була перекрита бляхою, а 1881 року зверху оббита дошками і пофарбована коштом парафіян.

Село пережило цілий ряд власників, які змінювали одні одних, однак душа поліщука впродовж століть залишалася незмінною в своїй великій любові до Бога, рідної землі, свого народу, його святинь.

БІЛОВІЖ

Село Біловіж, колишньої Юріївської волости Овруцького повіту, розташоване в центрі Деревлянської землі, біля так званого „Чортового лісу“, який відділяв землі волинських князів від київських. Свою назву виводить від слів „Біла вежа“, в якій у X ст. стояла залога воїнів київських князів, що охороняла торговий шлях з Овруча до Давид-Городка. Була вона з білого чи побіленого каменю, як вежі біля Холма, Кам'янца, Берестя.

Село Біловіж має багате, але забуте минуле. Про його давність і багатство (хутро, мед, віск) промовисто говорить сама земля староукраїнськими назвами навколишніх урочищ – Тризна, Завишень, Ігорів Брід. Саме з ім'ям київського князя Ігоря, вбитого деревлянами за надмірну данину, пов'язано назву Ігорів Брід.

Можливо, що саме княгиня Ольга, жорстоко розправившись з деревлянами за вбивство Ігоря, наказала в центрі Деревлянської землі побудувати Білу Вежу, поставити залогу в ній.

В сучасному храмі Воскресіння Господнього, невідомо ким і коли побудованому, зберігається від попередніх церков чудотворний образ Божої Матері Біловізької. За переказами, цей

Церква Воскресіння Господнього в с. Біловіж.

образ часів княгині Ольги належав одному з дружинників Білої Вежі. Образ справді дуже давній, візантійського походження, невеликий за розміром як надвівтарна храмова ікона, в срібно-визолоченій шаті мистецького карбування.

Кожного року, 15 липня, в день Положення Чесної Ризи Божої Матері, до чудотворного образу приходили тисячі прочан з найвіддаленіших околиць. Образ відомий своїми зціленнями хворих, немічних, калік. До Першої світової війни в храмі зберігалася книга записів зцілень хворих біля чудотворного образу. Над святинею цього регіону неодноразово висів дамоклів меч московського атеїзму, однак церква вистояла, щоб дивувати нашого сучасника своєю мистецькою красою і архітектурною досконалістю.

СНОВИДОВИЧІ

Сновидовичі належать до дуже давніх поселень у Деревлянській землі, хоч попередні дослідники виводили дату його заснування села за описом Овруцького замку 1545 року. Інші ж історичні джерела засвідчують, що воно має свої витoki з другої половини XII ст. Від 1174 року, читаємо в історичних джерелах, Сновидовичі святкують своє парафіяльне свято. Цілком імовірно, що поселення, яке отримало свою назву від слів „бачити сон“, було на історичній карті Деревлянської землі ще в добу князювання Ігоря і Ольги.

Першими відомими його власниками були українські православні шляхтичі Немиричі, дуже давній шляхетський рід Полісся. Можливо, саме хтось з Немиричів був серед фундаторів сучасного храму Воздвиження

Чесного Хреста. Церква завжди носила всі ознаки українськості, розмальована в світлих кольорах, які несуть радість життя, прикрашена вишитими, тканими рушниками, обрусами, килимами, а ікони прикрашені стрічками, квітами.

Настоятелем храму до Другої світової війни був відомий український священик-патріот о. Данило Штуль, який повністю українізував церковні Богослужіння, а церковний хор під орудою Іова Столярука зачаровував вірних своїми піснеспівами.

Над церквою в с. Сновидовичі пролетіли криваві бурі двох світових воєн, революції, але наперекір всім атеїстичним ненависникам люди зуміли відстояти свій храм, щоб в ньому віки горіла і світила непогасна свічка українського православ'я.

ОЛЕВСЬК

Тисячолітнє містечко над річкою Убортю – складова частина Деревлянської землі. Свою назву виводить від імені свого засновника – князя Олега Святославовича, який жив в другій половині X ст. Пізніше Олегове городище назвали Олегськом, а вплині часу внаслідок мовної відозміни слова постала назва Олевськ.

В „Літописі руському“ знаходимо про цього князя – внука княгині Ольги Олега Святославовича під датою 970 рік таке повідомлення: „Святослав посадив Ярополка в

Храм св. Миколая (1596 рік) в Олевську.

Києві, а Олега в Деревлянах“. Але, підбурений своїм дружинником Свенальдичем, князь Ярополк Київський 977 року пішов проти князя Олега, брата свого, який у бою загинув. Незадовго до трагічної загибелі князь Олег заснував місто свого імені Олегськ-Олевськ, яке розбудовували його наступники.

Від перших храмів в Олевському залишилася лише святість місця, на яких вони стояли. Великою святиною цього регіону є храм св. Миколая, 1596 року, один із найбільш яскравих архітектурних творів українського бароко XVI ст. За 70 років більшовицької окупації він залишився єдиною діючою церквою містечка. Нині церква, як і більшість храмів Полісся, перебуває в руках Московського патріархату.

За 36 років моєї наукової праці я оглянув і вивчив найбільші святині історичної Волині і Полісся: монастирі, печерні обителі, храми, чудотворні ікони нашої землі. Залишалися практично не досліджені святині Овруцької волості, зокрема сучасної Рокитнівщини, містечка Олевська.

На запрошення студента університету Сергія Скирата, грудневого надвечір'я вирушаємо приміським потягом до Рокитна. З нами їде двоюрідний брат Сергія, також студент університету Сергій Торчило. Обоє вони добре знають не лише дороги, а й лісові стежки рідної землі. У Рокитно зустрічаємо мою давню знайому, вчительку місцевої школи Марію Любиш з чоловіком і внучкою.

Вранці пішки до Білої Вежі і Сновидович. Довга дорога пролягла крізь зажурені осінні ліси і здавалася нескінченною. В Біловіжі найперше зустрічаємося з головою сільської ради Миколою Левківським. Він не лише допомагає нам оглянути село, а й своїми знаннями з його минулого доповнює наші. Його спроба познайомити нас з настоятелем місцевої прадавньої церкви о. Валерієм Герасимчуком зазнає невдачі, бо він, як і всі московські „батьки“, найперше запитує, з якої ми церкви.

Від М. Левківського дізнаємося, що давню чудотворну ікону Божої Матері було викрадено нещодавно з церкви і... раптово знайдено. Дуже часто в Україні почали зникати ікони, моці святих, давні Богослужбові книги та інші предмети сакрального мистецтва, які потім опиняються в ... Москві. Цю ікону встигли довести лише до сусіднього села...

Сновидовичі того грудневого надвечір'я виглядали якимись притишеними і безлюдними, лише біля храму працювало кілька місцевих чоловіків, які допомогли нам його оглянути. Храм теж належить до московської церкви і зі спадщини о. Д. Штуля і його найсвідоміших парафіян нічого не залишилося.

На дорогах Полісся багато завітаних дерев'яних хрестів-фігур. З Заходу прийшов до нас звичай ставити придорожні хрести – предмети церковного мистецтва, гарно удекоровані, рушниками, стрічками. Одягати придорожні хрести-фігури – це звичай, який символізує одяг Христа. Ці прикраси – жертвність на заміжжя, одужання, подяка за допомогу, врятування, зцілення, добрий урожай.

Наступного ранку в княжому Олевську крізь густий туман розглядаю ще сонне містечко. Довго стою на мості через Уборть, яка несе свої бурхливі води по розкиданому природою камінню. Здавалося, що то так бурхливо плывуть віки в невороття.

У церкві св. Миколая пробую фотографувати чотирирусний іконостас, але фанатички, озброєні інструкціями свого промосковського „батьки“ о. Федора, перекреслюють мій добрий намір, і я залишаю стіни храму, однак переслідуючі і на подвір'ї не залишають мене в спокої.

Оглядаю площу, вулиці містечка, з яких прибрали постать Леніна, але назви їх ще продовжують кричати до перехожих іменами кривавих московських катів.

Володимир Рожко

НОВІ ВИДАННЯ

Шість книжок з серії про сто українських зірок

ДНІПРОПЕТРОВСЬК. – На
моєму столі – шість нових кни-
жок з великої серії, що має назву
„Стозір’я”, котру кваліфіковано
як „Бібліотеку української роди-
ни”. Бібліотеку відкриває про-
грамний вступ редакційної ради,
у якому визначено мету видання:
„Знайомство з найвидатнішими
постатями нашої історії та куль-
тури, з тими, хто сягнув вершин у
творчому злеті й науковій думці,
з цвітом українського роду, його
красою, силою і славою, його
візитною карткою у світ”.

Серію розпочинає книга
Володимира Барана „Кий, Щек
і Хорив, сестра їх Либідь та пра-
корені українського наро-
ду”. Автор – відомий археолог,
дослідник давньої історії слов’ян
та українського народу, док-
тор історичних наук, професор,
член-кореспондент Національної
академії наук України. Йому двічі
присуджено Державну премію
України з науки. В. Баран на
підставі досліджень доводить,
що нинішня територія України
входить у той етнографічний
простір, на якому постали
індоевропейські, праслов’янські
та слов’янські етнокультурні
утворення, розглядає і логічно

аналізує умови, за яких на
Середньому Дніпрі виник-
ла східнослов’янська держава з
центром у побудованому поля-
нами місті Києві, полемізує з
прибічниками хибних теорій
епохи авторитарного історизму
доби СРСР.

Другу книгу – „Михайло
Грушевський” написав Руслан
Пиріг, доктор історичних наук,
професор, Заслужений діяч
науки і техніки України, відомий
дослідник проблем новітньої
історії України, зокрема життя і
діяльності М. Грушевського. На
сторінках книги постає правдиво
і всебічно проаналізований ав-
тором книги образ М. Грушевського,
вченого-історика зі світовим ім’ям
(як його називають, „літописця”
України), послідовного борця за
національне відродження України,
одного з фундаторів незалежної
Української Народної Республіки,
керівника Наукового товариства
ім. Шевченка. Р. Пиріг показує
сильні сторони М. Грушевського
і, водночас, аналізує об’єктивні та
суб’єктивні причини деяких його
відомих невдач на політичних
теренах.

Третя книга має назву
„Будівничі Софіївського собо-

ру”. Автор Оксана Сліпушко –
доцент Київського національного
університету ім. Тараса
Шевченка, яка спеціалізується
у дослідницькій тематиці,
пов’язаній з різними аспекта-
ми історії Київської Русі, в тому
числі з Софіївським собором. У
своїй книзі О. Сліпушко дово-
дить, що на наших землях перші
кам’яні будівлі, в тому числі
Софія Київська, зводилися під
керівництвом візантійських
майстрів, з участю місцевих зод-
чих. Розглянуто також різні
версії щодо початку будівництва
Софії: за „Повістю врем’яних
літ” це відбулося начебто на
тому місці, де 1036 року князь
Ярослав, названий згодом
Мудрим, розгромив печенігів; за
Новгородським літописом Святу
Софію почали будувати ще 1017
року. У 1990 році Софіївський
собор разом із ансамблем мона-
стирських споруд XVIII ст. на
його подвір’ї було занесено до
Списку всесвітньої спадщини
ЮНЕСКО.

Наступні три книги „Володимир
Вернадський”, „Олександр
Архипенко” та „Василь Липківський”
присвячені видатним особистостям
України. Їх написали фахівці висо-
кого рівня (відповідно до переліку):
доктор фізико-математичних наук
Мирослав Братко, математик і
кібернетик, перекладач наукових
праць В. Вернадського українською
мовою; відомий громадський діяч
і правозахисник, мистецтвозна-
вець Богдан Горинь; науковий
співробітник Центру українознавства
Київського національного
університету ім. Тараса Шевченка
д-р Арсен Зінченко.

М. Братко докладно розповідає,
чому вчення В. Вернадського про
біосферу Землі нині, на почат-
ку XXI ст., стало теоретич-
ною основою природоохоронної
діяльності людства. Саме В.
Вернадський був засновником і
першим президентом Української
Академії наук, фундатором
Національної бібліотеки (вона
названа його іменем), ректо-
ром Таврійського університету.
В. Вернадський завжди, до самої
смерти у 1945 році, пам’ятав, що
він є українцем, і водночас його

хвилювали проблеми усього люд-
ства. За радянських часів в усіх
державних установах (і не тільки
державних) мусили висіти пор-
трети Леніна і Сталіна. У кабінеті
В. Вернадського цих портретів
ніколи не було, зате був портрет
Джорджа Вашингтона.

О. Архипенко – постать, чи
не найменш відома нинішньому
поколінню населення України.
В СРСР про нього не згадував
жоден довідник аж до 1966 року,
коли вперше була опублікована
стаття в журналі „Вітчизна”. О.
Архипенко завжди підкреслював
свою належність саме до
українського мистецтва і мріяв
про віртуальне повернення в
Україну.

Книга про Митрополита В.
Липківського розповідає про
видатного українського церков-
ного реформатора, засновни-
ка Української Автокефальної
Православної Церкви (УАПЦ), яку
він очолював у 1921-1927 роках.
Митрополит загинув у катівнях
НКВД.

Наклад книжок – 3 тис.
примірників. Це означає, що
комплекти будуть в 0.2 відс.
українських сімей. Цього вкрай
мало для того, щоб докорінно
вплинути на виправлення
деформацій української менталь-
ності в радянський період XX
ст. Висновок: наклад необхідно
збільшити щонайменше в 100
разів за рахунок державної допо-
моги україномовному книгови-
данню. Редакційна рада „Стозір’я”
висловила подяку Міжнародному
благодійному фондові „Українська
родина”, Опікунській раді
проект, видавництву „Атлант
ЮЕмСі”. Подякуймо і ми, читачі!

Можемо тільки пошкодува-
ти, що книжки серії побачи-
ли світ лише 2007 року. Якби
ми знайомилися з усією тією
цінною інформацією з першо-
го дня Незалежності України,
з 1991 року, то нині були б
незрівнянно вищими розумом і
щирішими душею у безперервно-
му виборюванні достойного май-
буття нашого народу.

Щоб придбати книжки серії
„Стозір’я”, можна звертатися до
видавництва за адресою: 04119,
м. Київ-119, вул. Дегтярівська, 32,
Товариство „Атлант ЮЕмСі”, Київ,
04119 Ukraine. Тел: (380-44) 537-5488.

Володимир Єфімов

LVIV EXPRESS

PARCEL SERVICES

1111 East Elizabeth Ave.
Linden, New Jersey 07036

(908) 925-0717

PACKAGES TO UKRAINE

BELORUSSIA • RUSSIA • POLAND • ESTONIA • LATVIA • LITHUANIA • SLOVAKIA

МОРЕМ

мінімум
10 фунтів

ЛІТАКОМ

2-3 тижні
мін.
10 фунтів

ДОЛЯРИ

Пересилка
і
доставка

ЕЛЕКТРОНІКА

220 V

15 років в бізнесі чесно і добросовісної праці.

Полагоджуємо митні справи.

У зв'язку з розширенням компанія пошукує агентів до співпраці.

Доставляємо пакки до України, Білорусі, Росії, Польщі,
Естонії, Литви, Латвії, Словачії.

Підбираємо пакки з дому безкоштовно.

Пересилка пакчок через UPS для клієнтів з інших штатів.

Call Toll Free 1-800-965-7262

ЗМІНА АДРЕСИ

☐ „Свобода“

☐ „The Ukrainian Weekly“

СТАРА АДРЕСА:

Число Відділу (якщо член УНС)

Ім'я і прізвище

Адреса

.....

НОВА АДРЕСА:

Ім'я і прізвище:

Адреса:

.....

Число телефона:

Зголошення присилати до: Svoboda/The Ukrainian Weekly
P.O.Box 280, Parsippany, NJ 07054

На зміну адреси проситься долучити \$1.00
Переведення зміни адреси триває 1-2 тижні.

Крути! Крути! – смолоскип в майбутнє

„Крути“. Збірка у пам'ять героїв Крут. Упорядники Осип і Надія Зінкевичі. – Київ: Видавництво „Смолоскип“, 2008. – 422 стор.

Черговий проєкт видавництва „Смолоскип“ – збірник „Крути“ – є квінтесенцією основних напрямків його діяльності. З одного боку – це книга про Україну, про українську історію, і – про символічну подію в цій історії, подію, яка навечно відділила Україну від меншовартісності, малоросійськості, і довела – за Україну можна віддати власне життя. З іншого боку – це книга про молодь, про юнаків, чий приклад є священним для патріотично налаштованої молоді сьогодні.

Книга „Крути“ видана за сприяння Фонду Ірини Турченко у пам'ять її батьків, сучасників крутянців Івана та Віри Турченко.

Збірник „Крути“ розпочинається статтею О. Зінкевича „Легенда Крут“, історичними дослідженнями І. Ільєнка – „Чому Крути?“ та В. Янова – „Бій під Крутами“ і складається з чотирьох основних частин та додатків. Першу частину становлять спогади учасників бою під Крутами. Сім свідчень бійців – кого зі свіжої пам'яті – ще 1918 року, кого – на схилі літ, 1982 року – кожне по-своєму ностальгічне, сповнене суму за погледом товаришів, але й певності, що справа була вартою втрат. Щоб зібрати ці матеріали, мабуть, було проведено

титанічний пошук – є тут нариси з преси часів УНР, з журналів і газет як Львова, так і підрадянської України, з діяпорних видань та мемуарів.

Друга частина книги має характерну назву „На Аскольдовій Могилі поховали їх“ – а отже безпосередньо присвячена Крутянцям – як загиблим, так і тим, що вижили. Подається два списки юнаків – по кожній з категорій – неповних, але – що вже є: поряд з кожним іменем вказано ту дрібку відомостей, які достеменно відомі про бійця. Окрім того, в цьому розділі можна знайти свідчення сучасників та істориків про окремих юнаків – ким були, ким могли б стати

завдяки своїм талантам, опис похорону крутянців та промову Михайла Грушевського, Людмили Старицької-Черняхівської, Сергія Єфремова та інших на цьому похороні.

Чи не найцікавішим розділом збірника „Крути“ є третій – „Легенда Крут“ – в якому зібрано публіцистику окремих років, присвячену бою під Крутами і символічному значенню Крут в українській історії. Тут можна знайти статті Уласа Самчука, Євгена Маланюка, Олега Ждановича, Юрія Дивнича, Богдана Кравцова, Любомира Винара, Олеса Шевченка, Осипа Зінкевича (стаття, про яку йдеться, була написана ще далекого 1951 року, а тепер О. Зінкевич разом з дружиною Надією виступають упорядниками збірника), оповідання відомого поета Богдана Рубчака „І ваші очі сяяли вічністю...“ (написане 1957 року), дослідження сучасних молодіжних діячів Олександра Проценка і Володимира Чепиноги „Крути, або „мажор“ трагізму“ та багатьох інших відомих українських діячів, які в різний час готові були увічнити подвиг героїв Крут.

Знайшлося в книзі місце і для художньої творчості – останній розділ збірника містить вибрані поетичні твори – з-поміж більш ніж сотні – написані на честь юнаків, загиблих за Україну під Крутами. Є тут і цілком хрестоматійні – „Пам'яті тридцяти“ та „Зразу ж за селом“ Павла Тичини – і менш відомі твори клясиків української поезії: Уляни Кравченко, Олександра Олеса, Євгена Маланюка, Володимира

Янова, Олеси Стефановича, Лесі Храпливої, Антоніни Листопад, Олеси Ющенка, Богдана Стельмаха, Богдана Ігора Антонича (саме йому належить символічний рядок, винесений в надзаголовок), і твори багатьох інших авторів. Мабуть, жодна подія в українській історії не відзначалася такою силою надхнення, отриманого з неї поетами.

Додатки до збірника „Крути“ – і взагалі за своєю суттю є унікальними. Це, перш за все, – анотований покажчик імен авторів збірника, а також історичних осіб, причетних до бою під Крутами, фотоматеріали і копії документів, а також – бібліографія матеріалів і документів про бій під Крутами, які, як зазначають упорядники книги, „зберігаються і є доступними для зацікавлених осіб у Музей-архіві українського самвидаву при видавництві „Смолоскип“ у Києві“.

Таким чином, маємо унікальну книгу, яка всебічно, з різних точок зору і в різний спосіб, окреслює місце бою під Крутами в українській історії, і доводить – це був не просто бій, це була подія, пам'ять про яку не спопеліє. Навпаки – повертаючись до слів Б.-І. Антонича – світитиме смолоскипом для прийдешніх поколінь, і буде прикладом самовідданої боротьби за Україну.

Ціна книжки 20 дол. з пересилкою. Замовляти за адресою: SMOLOSKYP, P.O. Box 8041, Bridgewater, N.J. 08807

Т. Зелінський

Федеральна Кредитова Кооператива САМОПОМІЧ - НЬЮ ЙОРК

повідомляє все членство, що

57-і Річні Загальні Збори

Відбудуться в неділю,

30-го березня 2008 р.

о годині 2:00 по полудні,

**у великій залі Академії св. Юра,
при 215 схід 6-та вул. в Нью Йорку**

*Цього року вигасає каденція слідувачих трьох членів Дирекції:
Любомира Зелика, Ореста Глюта, Катерини Попович.*

Пропозиції до Номінаційної Комісії належно пересилати на адресу:

SELF RELIANCE (NY) F.C.U.

108 Second Avenue

New York, NY 10003 Attn: Nominating Committee

Просимо членів принести зі собою членську книжечку.

Привітайте

*Ваших рідних,
друзів і приятелів
на сторінках „Свободи“*

Великодні побажання

14 березня 2008 р. – „Свобода“

16 березня 2008 р. – „The Ukrainian Weekly“

Спеціальні ціни на поздоровлення

1/16 сторінки	– 35 дол.	1/4 сторінки	– 100 дол.
1/8 сторінки	– 50 “	1/2 сторінки	– 200 “
Ціла сторінка – 400 дол.			

Оголошення приймаємо до 7 березня 2008 р.

Зголошення святочних побажань, РАЗОМ з ОПЛАТОЮ, надсилати до:
„Svoboda“, P.O. Box 280, 2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054

Attn: Maria Oscislowski,

тел.: (973) 292-9800 дод. 3040 • Факс: (973) 644-9510

E-mail: adsukrpubl@att.net
or adukr@optonline.net

Журналові...

(Закінчення зі стор. 9)

українську авіокомпанію „Аеросвіт”, і було б дуже добре, якби поряд з російськомовними таблоїдами, яких на борту літаків ніколи не бракує, пасажери на шляху до Києва могли б протягом рейсу погортати також і „Критику”. Хоча б для годиться, – адже переважна більшість подорожніх про існування нашого журналу й гадки не мають. Часописи такого рівня – то справжня візитна картка країни прямування, і цією можливістю гріх не користатися – резюмував свої спостереження щодо комерційних аспектів „Критики” її головний редактор.

У доповіді д-ра О. Мотила зазначалося, що головним покликанням „Критики” є окреслити й осмислити важливу нішу: жанр розгорнутих

рецензій, есеїв та оглядів. Прикметно, що на сторінках часопису на професійному рівні обговорюються не тільки книжкові видання, але й події дня: театральні вистави, кінофільми, малярські виставки тощо.

Ілюструючи свої тези, д-р О. Мотиль наводив статистичні дані, що свідчать про становище у справі задоволення культурних потреб українських громадян протягом останніх двох десятиріч. Наприклад, якщо в 1990 році кількість відвідин театрів в Україні складала 18 млн., то в 1997 році цей показник впав до 5.6 млн, тоді як у 2006 році він склав 6.2 млн. У ділянці відвідин концертів аналогічні показники виносять відповідно 15.0 – 3.5 – 4.1 млн; кіно – 532.0 – 5.0 – 12.0 млн. проданих примірників книжок – 170.0 – 22.0 – 54.0 млн.

Отже, знов таки, хоч і малопомітні, але й тут зміни на краще ніби є. Таким чином, – образ-

но висловився д-р О. Мотиль, – Україна з зони „культурного лиха” повільно пересувається до такої собі „напівлиха”. Тривалий час в Україні практично не було форумів, на яких міг би відбуватися повноцінний, критичний та своєчасний зудар довкола основних інтелектуальних, культурних та загальносуспільних подій дня як всередині країни, так і за її межами. Метою „Критики” є бути таким форумом і, звісно, виходити за обрії далеко ширші від суто літературних чи навкололітературних.

„Критика” не перетворилася на виключно „рецензійний” журнал. Значний суспільний резонанс викликали випуски часопису, присвячені круглим столам, на яких з першою в рік аналізувалися перебіг і наслідки „помаранчевої революції”. У цьому році спеціальні випуски журналу будуть присвячені 75-й

річниці Голодомору.

Завершуючи, д-р О. Мотиль також висловив кілька слухних практичних пропозицій, прийняття яких могло б, на його переконання, привести до більшого попиту на ринку української культурної продукції.

Учасники жвавої дискусії, яка ще довго тривала після виступів основних доповідачів, мали добру нагоду переконатися в справедливості думки д-ра Г. Грабовича, викладеної в „Слові головного редактора” на сайті „Критики”: „... Навіть один часопис може мати вирішальний вплив на суспільство, на його цінності та самооцінку, якщо тільки він робить свою справу чесно, професійно і з глибоким почуттям свого завдання та візії, яка ним керує... Навіть найдовша подорож починається з перших кроків”.

Пресова група НТШ-А

„Наша...

(Закінчення зі стор. 1)

А дехто з політологів міркує, як один герой в Чехова: цього бути не може, бо цього бути не може ніколи. Мовляв, яку велику і авторитетну партію може створити неавторитетний і демонізований пресою В. Балоба? Вже ж нещодавно дійшло до того, що Борис Тарасюк, справді значна постать в парламентарській коаліції, вимагав від Президента звільнити В. Балобу з посади голови ПС – за деструктивні втручання в працю фракції „Наша Україна – Народна самооборона” і в цілому парламенту. Тому нова партія, створена цим діячем, буде курам на сміх і на масову підтримку розраховувати аж ніяк не зможе. І Президент В. Ющенко не може не розуміти, що краще синиця, тобто „НУ-НС”, в жмені, ніж примарний журавель в небі.

Є ще одна версія, досить цинічна: В. Балоба своєю „сірокардинальською” діяльністю кидає на Президента тінь, тому вони мусять розлучитися, однак, до моменту прощання керівник Секретаріату доведе до крайньої межі протистояння між Президентом В. Ющенком і прем’єром Юлією Тимошенко. І це дасть В. Ющенкові привід позбутися їх обох.

На жаль, в сьогоднішній Україні цинічні версії точніше віддзеркалюють політичну реальність. Функція СП часів В. Балоби справді зводиться до неконституційного вивиснення і над парламентом, і над урядом. І це, певно ж, відбувається не без відома і не без згоди Президента. Властиво, саме цей варіант міжвладних стосунків пропонує цими днями поданий Президентом до парламенту проект нового закону про Кабінет міністрів. Згідно з цим законопроектом, Секретаріат Президента ставиться ледве не на одну дошку з урядом, про що свідчить хоч би це положення: „...Кабмін на виконання актів Президента здійснює підготовку проектів законів та актів, відповідає на звернення Секретаріату, надає йому інформацію...”. І всі інші зміни – в цьому ж дусі, в дусі повернення тих повноважень, котрі були відібрані від Президента попереднім „Законом про Кабінет міністрів”, за який в парламенті проголосувала не тільки тодішня „регіональна” більшість, але й бютівці.

В Україні зайшла якась пошесть

на зміну Конституції, законів – всі їх змінюють, але ніхто не хоче дотримуватися. Тому атмосфера, в якій тепер доводиться працювати урядові Ю. Тимошенко, просто нестерпна. Ледве не кожен крок Кабміну, від першого ж його дня, зустрічає критику і неприйняття з боку СП.

Виплачує уряд грошові компенсації знецінених вкладів у радянському „Ощадбанку” – зле. Затверджує парламент законопроект про державні закупівлі, роблячи цим перший крочок до очищення цієї „липкої” сфери від корупції, – зле. Уряд звільняє голову Фонду державного майна соціалістку Валентину Семенюк за nepрозорі і незаконні способи приватизації – зле. Заборгувала Україна мафіозній посередницькій структурі „РосУкрЕнерго” півтора млрд. дол. – винен уряд Ю. Тимошенко. Намагання Ю. Тимошенко змінити схему постачання газу в Україну і відмовитися від непроглядно-темної посередниці – зле. Вчасно не виплачується цей абсолютно необґрунтований борг – і Президент з великим задоволенням каже, що це – шантаж з боку уряду Ю. Тимошенко. Уряд хоче перевірити протизаконні дії міського голови Києва – СП каже: ні, не треба.

І так майже кожного дня, майже щодо кожного кроку Ю. Тимошенко

і її уряду. То що ж насправді за цим стоїть?

Найзагальніша відповідь: конфлікт інтересів в межах „Нашої України”. В. Балозі так і не вдалося схилити критичну масу „нашоукраїнців” до коаліції з Партією Регіонів, а в цьому, швидше за все, й полягало його надзавдання на посаді керівника СП. Самозрозуміло, В. Балоба є лише індикатором тієї дивної, непереможної, самозабутньої симпатії, яку відчуває Президент до Партії Регіонів і до мітичної „широкої коаліції” з ними.

Що ж, дай Боже! Коли в серпні 2006 року з-під миролюбної руки Президента з’явився Універсал національної єдності і ніхто не міг зрозуміти такої наївності з боку В. Ющенка, людини з розвинутою інтуїцією, то в пресу просочився цей його вислів: „Бачите, з Януковича я ще маю надію зробити українця, а з Юлії Тимошенко зробити українку вже неможливо”. Як то кажуть, несповідимі шляхи Господні, і тільки Він один знає, що з кого можна зробити, а що ні. Ось побачимо, як поведе себе в принципових питаннях „регіоналка” Раїса Богатирова в кріслі секретаря Ради національної безпеки і оборони України. Може, років за 100 стане українцем і В. Янукович, але покищо він залишається жалюгідним реліктом советсько-московського антиукраїнства.

На наш погляд, рацію мають ті автори, котрі вихід В. Балоби з „НУ” вважають початком президентської компанії. Ю. Тимошенко, стиснувши зуби на безпардонний тиск з боку СП, все ще запевняє, що воне не становитиме конкуренції В. Ющенкові, однак, може статися й інакше. Антибютівська інерція, котрої набув В. Балоба, врешті-решт може змусити Ю. Тимошенко змінити думку. Тим більше, що цією хибною інерцією керівник СП заразив низку інших „нашоукраїнців”. Цими днями лави „Нашої України” залишили ще шестеро осіб: Роман Безмертний, Ігор Кріль, Василь Петьовка, Михайло Полянчич, Віктор Тополов і Оксана Білозір ... Це саме ті діячі, котрі протестували проти зближення В’ячеслава Кириленка і Юрія Луценка, провідників „НУ” і „Народної самооборони”, з БЮТ і Ю. Тимошенко і тягнули за коаліцією з Партією Регіонів.

Мабуть, новий політичний проект, якому В. Балоба дав назву „Гарт”, буде рухатися саме в напрямі співпраці з „регіоналами”, зокрема з поміркованою частиною їх, яка перебуває під впливом донецького олігарха Рината Ахметова. Тобто вистачальну фінансову основу проект матиме. Чи матиме ідеологію, необхідну, щоб українське суспільство зробило крок назустріч балогівському „Гартові”, вельми сумнівно.

Плянуєте відпочинок в Україні?

Відкрийте VISA картку щоб відкрити Світ!

VISA це:

- **Мобільно**
- **Зручно**
- **Надійно**
- **Вигідно**
- **Оперативно**

- доступ до рахунку через різні платіжні системи
- кредитний ліміт від \$500 до \$25,000
- гарантований захист Вашого рахунку у випадку втрати картки
- страхування від нещасного випадку на час подорожі
- заощаджує ваш час при оформленні проїздних квитків

Телефонуйте за Інформацією

1-866-859-5848

Українська Національна Федеральна Кредитова Кооператива

Manhattan	Brooklyn	So. Bound Brook, NJ	Carteret, NJ
866-859-5848	866-857-2464	732-469-9085	732-802-0480

Your savings federally insured to at least \$100,000 and backed by the full faith and credit of the United States Government

NCUA

National Credit Union Administration, a U.S. Government Agency

Сліди...

(Закінчення зі стор. 5)

„більш рівними“. Офіційно уряд на окупованих територіях був в руках Вермахту, але партійні керівники типу Гімлера мали свою програму і не рахувались з директивами уряду. Гімлер міг поїхати кільканадцять кілометрів до бункеру Гітлера біля Вінниці і прямо від фюрера дістати затвердження своїх плянів, або чергової „захцянки“.

Але керівникам окупаційного уряду це не подобалось. Ернст Лейзер, генеральний комісар у Житомирі, в червні 1943 року писав звіт до Берліну, мовляв, невдала боротьба з партизанами і втрати німців в бойових діях є наслідком „поломаної, корумпованої нацистської системи“ (стор. 188). Це досить відважно, та ще й на фронті, коли юриспруденція десь на задньому пляні. Е. Лейзер зокрема критикував суперечливі підходи Вермахту й СС в боротьбі з партизанами, він доводив, що брутальність СС у стосунках з українським населенням обурювало населення і воно оберталось проти німців.

Тим часом Гімлер просто вирішив, що Е. Лейзер не розуміє боротьби з партизанами, і це була його зухвала відповідь на критику.

Нацисти також творили опереткові країни на території України. Д-р В. Лавер пише майже виключно про „Райхскомісаріят Україне“, яким керував Еріх Кох, зі столиці у Рівному. Вона також згадує, що східня Галичина, в тому й Львів, була частиною назва якої мене завжди бавила: „Генеральне

губернаторство“. Що воно таке – тяжко збагнути. Ясно тільки, що з погляду нацистських керівників, Лемберг не міг бути в тому самому краї, що й Київ. „Райхскомісаріят Україне“ – одна річ, генеральне губернаторство – щось інше.

Нині руїни Гегевальду між Житомиром і Бердичевом, як і руїни Гітлерового бункру біля Вінниці, належать Україні. Але Україна і досі не знає, що з ними робити. Кілька років тому московські підприємці пропонували купити або орендувати вінницький бункер і перетворити його на магнет для туристів. Те, що залишилось з Гегевальду, також притягне туристів, але не коли тим будуть займатись міністерські бюрократи чи члени сільрад. В Америці такі атракції, як колоніальний Вільямсбург або сучасні „Дізней Ворлд“ і „Дізнейланд“ є в приватних руках – чи то як неприбуткові, чи прибуткові установи. Туристи туди постійно приїжджають. Поляки колишні німецькі концетраційні табори утримують як священні місця, куди також прибувають туристи з усього світу. В Україні „Гетьманська столиця“ в Батурині нарешті починає набирати обрису, але все це нещодавно – після того, як Президентом України став Віктор Ющенко. За советів і в перших постсовєтських роках ні гетьманської столиці ані Гетьмана Івана Мазепи „не було“. (На початку 1990-их років мешканці Батурина не знали, що їхнє місто колись було столицею України).

Україні можна заробляти на туризмі. Тоді й російський газ не буде коштовний.

Ділимося сумною вісткою, що дня 20 лютого 2008 р. з волі Всевишнього відійшов у вічність на 84-му році життя наш найдорожчий БАТЬКО, ДІДУСЬ і БРАТ

СВ. П.
ЮРІЙ ГАМАНЮК

народжений 23 квітня 1924 р. в с. Підгірний Банилів, Буковина, Чернівецька обл.

ПАРАСТАС відбувся у вівторок, 26 лютого 2008 р. у похоронному заведенні Fletcher-Nasevich.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбулись в середу, 27 лютого в церкві св. Архистратига Михаїла, а потім на цвинтар св. Марії – Fox Chase, PA.

Залишені у глибокому смутку:

доньки – МАР'ЯНА САЛЕЙ з чоловіком д-ром ЖАНОМ і дітьми ТЕТЯНОЮ і МАРКОМ
– ОЛЬГА НІДЕРМАСР з чоловіком д-ром ЮРІСМ і донькою ХРИСТИНОЮ
брат – ІВАН ГАМАНЮК в Україні та ближча і дальша родина в Америці і Україні.

Вічна Йому Пам'ять!

ВІДІЙШЛИ ВІД НАС

ЗЕНОВІЯ БІЛАС член 57 Відд. УНС Т-ва свв. Петра і Павла в Коговз, Нью-Йорк. Померла 23 жовтня 2007 р. на 91-му році життя. Нар. в 1916 р. в Дрогобичі, Україна. Членом УНС стала в 1957 р. Залишила в глибокому смутку дві доньки і одного внука. Похорон відбувся 29 жовтня 2007 р. на цвинтарі свв. Петра і Павла у Вотерфорт, Нью-Йорк.

Вічна Її пам'ять!

Секретар

АНДРІЙ СМУК член 387 Відд. УНС Т-ва „Любов“ у Вилимантик, Конн. Помер 30 жовтня 2007 р. на 85-му році життя. Нар. в 1922 р. в Україні. Членом УНС став в 1962 р. Залишив у глибокому смутку дружину Марію, дві дочки, 4 внуки і 4 правнуки, далеку родину в Україні. Похорон відбувся 3 листопада 2007 р. на St. Joseph Cemetery в Windham.

Вічна Йому пам'ять!

Секретар

ОКСАНА КРАВЧЕНЮК член 282 Відд. УНС. Померла 2 грудня 2007 р. на 77-му році життя. Нар. в 1930 р. в Україні. Членом УНС стала в 1977 р. Залишила в смутку мужа д-ра Йосифа Кравченюка, синів Бориса, Всеволода, Богдана і Андрія з родинами, 5 внуків і 1 внучку. Похорон відбувся 6 грудня 2007 р. на цвинтарі парафії Преображення Господнього в Нантикок, ПА.

Вічна Її пам'ять!

Секретар

АННА КУРЕНДА КОГУТ член 137 Відд. УНС. Померла 8 січня 2008 р. на 83-му році життя. Нар. в 1924 р. в Білінка Мала, Самбір. Членом УНС стала в 1949 р. Залишила в глибокому смутку чоловіка Дмитра Когута, дочок Любу Лаубах і Мері Анн Флек, 5 внуків і 3-ох правнуків. Похорон відбувся 11 січня 2008 р. на Holy Ghost Ukrainian Catholic Church Cemetery, Easton, PA.

Вічна Її пам'ять!

Секретар

Oblast Memorials

845-469-4247 E-mail: oblast@optonline.net

ОБСЛУГОВУЄ УКРАЇНСЬКУ ГРОМАДУ В NY/NJ/CT/PA
З ВИРОБОМ ЗНАМЕНИТИХ

~ ПАМ'ЯТНИКІВ ~ МАВЗОЛЕЇВ

НА ВАШЕ БАЖАННЯ МОЖЕМО ЗУСТРІТИСЯ З ВАМИ
У ВАШОМУ ДОМІ, ЩОБ ОБГОВОРТИ ВАШ ПРОЄКТ.

LYTWYN & LYTWYN

UKRAINIAN FUNERAL DIRECTORS

Theodore M. Lytvyn, Manager

NJ Lic. No. 3212

AIR CONDITIONED

Обслуга ЩИРА і ЧЕСНА.
Our Services Are Available
Anywhere in New Jersey.
Також займаємось похоронами на цвинтарі в Бавнд Бруку і перенесенням Тлінних Останків з різних країн світу.

UNION FUNERAL HOME

1600 Stuyvesant Avenue
(corner Stanley Terr.)
UNION, N.J. 07083
(908) 964-4222
(973) 375-5555

ПЕТРО ЯРЕМА

УКРАЇНСЬКИЙ
ПОГРЕБНИК

Займається похоронами в BRONX, BROOKLYN, NEW YORK і ОКОЛИЦЯХ

ЛУІС НАЙГ'РО - директор
Родина ДМИТРИК

Peter Jarema

129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N.Y. 10009
(212) 674-2568

Шановні читачі!

Висилаючи до „Свободи“ спомини і співчуття з приводу відходу своїх близьких і друзів, не забувайте підтримувати видання тижневика пожертвами на пресовий фонд!

Редакція

Щоб розмістити рекляму у
„Свободі“ телефонуйте
на 973-292-9800, дод. 3040

Президія Середовища Української Головної Визвольної Ради і Політична Рада ОУНз діляться сумною вісткою з членами й українською громадою, що 19 лютого 2008 р. переставився у Божу вічність, на 89 році багатотрудивого життя

СВ. П.
інж. Роман Галібей

Народжений 7 вересня 1919 р. у с. Побережжя, що на Івано Франківщині. Довголітній провідний член ОУН в Україні і діаспорі, студентський діяч у Львові, відповідальний за охорону Великого Збору УГВР, член Середовища УГВР і ОУНз, співвласник інженерної фірми, колишній голова Т-ва Українських Інженерів, громадський і політичний діяч.

Дочці – Зірці і синаві – Богдану з родинами й онукам складаємо глибоке співчуття.

ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!

Ділимося з українською громадськістю, а зокрема прихильниками ДЦ УНР в екзилі, сумною вісткою про відхід у засвіти

СВ. П.
проф. д-ра
ВОЛОДИМИРА РОМАНА ТРЕМБИЦЬКОГО

визначного науковця, автора, дослідника визвольних змагань і державного будівництва незалежної української держави, члена Уряду Української Народної Республіки в екзилі, журналіста та провідного і активного члена багатьох наукових і громадських установ в Сполучених Штатах Америки.

Ціле своє життя хоч далеко від рідної землі, він працював на благо України і української громади за її межами.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ за чисельною участю української громади відбулись у Нью-Йорку і в Гемптонбурґу, де поховане тіло Покійного.

ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!

Дружині, дітям та рідним складаємо щире співчуття.

Дирекція Інституту Новітньої Історії України, Філядельфія.

В 15-ту СУМНУ РІЧНИЦЮ ВІДХОДУ У ВІЧНІСТЬ нашого дорогого і незабутнього ЧОЛОВІКА, ТАТА, ДІДУСЯ І ВУЙКА

СВ. П.
ОСИПА ТЕСЛЮКА

була відправлена

ЗАУПОКІЙНА СВ. ЛІТУРГІЯ

в Українській католицькій церкві св. Архистратига Михаїла в Гартфорді, Конн. – 28 лютого 2008 р. о год. 9-ій ранку.

Просимо згадати Покійного у своїх молитвах.

ВОЛОДИМИРА ТЕСЛЮК
з родиною

SO. BOUND BROOK MONUMENT CO. LLC
УКРАЇНСЬКЕ ПІДПРИЄМСТВО

ДАРКО ВОЙТОВИЧ, власник
(908) 647-7221 • (732) 356-1209

СТАВИМО ПАМ'ЯТНИКИ, МАВЗОЛЕЇ, СТАТУЇ З РІЗНИХ ГРАНІТІВ, БРОНЗИ НА ПРАВОСЛАВНОМУ ЦВИНТАРІ СВ. АНДРІЯ В С. БАВНД БРУКУ, СВ. ДУХА В ГЕМПТОНБУРґУ ТА ІНШИХ.

З невимовним смутком ділимося болісною вісткою, що 9-го лютого 2008 року, після довгої недуги МРСА відійшов у вічність наш найдорожчий і незабутній муж, батько та стрийко

СВ. П.
інж. ЛЕВ ЙОСИФ ПЕРФЕЦЬКИЙ

нар. 22-го жовтня 1926 року у Львові.

Абсольвент Української академічної гімназії у Львові, колишній керівний інженер телекомунікаційних проєктів “Ontario Hydro”, член Інституту електричних і електронних інженерів (IEEE) та кількакратний член управи Українського технічного товариства.

Парастас відбувся в четвер, 14-го лютого в похоронному заведенні Неведюка. Божественна Літургія з Панахидою була відслужена 15-го лютого в церкві Св. Димитрія. Покійний похований на цвинтарі „Проспект” в Торонто.

У 40-ий день смерті, 19-го березня, буде відправлена Св. Літургія в церкві Св. Димитрія, 135 LaRose Ave. Toronto, о год. 6:15 вечора.

Покійний залишив у глибокому смутку:
дружину Марію,
сина Андрія,
доню Уляну,
братанка Юрія з дружиною Христиною та донями Танею та Мартою з родиною,
ближчу і дальшу родину в Канаді, Польщі та Україні.

Замість квітів на могилу родина пропонує пожертви на Український католицький університет у Львові через Ukrainian Catholic Education Foundation.

Ділимося сумною вісткою, що в суботу, дня 2 лютого 2008 р. на 84-му році життя, відійшов до вічності після довгої і тяжкої недуги наш улюблений МУЖ, БАТЬКО І ДІДУСЬ

СВ. П.
МИКОЛА КОБРИН

(син св. п. Володимира і Юлії)
уроджений дня 22 серпня 1923 р. в м. Дрогобич, Україна.

Покійний, колишній вояк 1-ої Української Дивізії „Галичина“ Української Національної Армії, був довголітнім членом Українського Народного Союзу, Української Греко-Католицької Парафії Входу в Храм Пресвятої Богородиці в Норт Порті, Флориди та інших українських організацій в Нью-Йорку і Флориді.

Панахида була відслужена в середу, дня 6 лютого в похоронному заведенні Фарлі в Норт Порті. Похоронений в четвер, дня 7 лютого на цвинтарі „Venice Memorial Garden“ у м. Веніс. Похоронні відправи відслужили о. Северин Ковалишин, парох Української католицької церкви Входу в Храм Пресвятої Богородиці, і колишній вояк 1-ої Української Дивізії о. Мітрат Архипротопресвітер Володимир Волощук, парох емерит.

Залишені в жалю:
дружина – ЛЮБОВ
Син – ВОЛОДИМИР ЮРІЙ з дружиною НІНОЮ
внуки – МИКОЛА І ОЛЕКСАНДЕР
і інші рідні в Дрогобичі і Львові в Україні.

Вічна Йому Пам'ять!

В четвер, 13 березня 2008 р., в 40-ий день передчасної смерті покійного Миколи, о год. 8:30 ранку буде відслужена Заупокійна св. Літургія з Панахидою в Соборі Входу в Храм Пресвятої Богородиці в Норт Порті.

РЕКЛАМА • ОГОЛОШЕННЯ • ПОВІДОМЛЕННЯ • Марійка Осціславська 973-292-9800 #3040

ЕВГЕН ОСЦІСЛАВСЬКИЙ
Професійний продавець
забезпечення УНС
EUGENE OSCISLAWSKI
Licensed Agent

Ukrainian National Assn., Inc.

5 Stable Lane tel./ fax: (908) 782-5451
Flemington, N.J. 08822
Email: eugenemaria@patmedia.net

СТЕФАН ВЕЛЬГАШ
Професійний продавець
забезпечення УНС
STEPHAN J. WELHASCH
Licensed Agent

Ukrainian National Assn., Inc.

548 Snyder Ave., Berkeley Heights, NJ 07922
Toll Free: 1-800-253-9862/3036, Fax: 973-292-0900
E-mail: swelhasch@unamember.com

ARKA

Нитки, тканина до вишивання,
писанкові прибори, касети, відео-
касети, CD, шкільні книжки, хустки,
кераміка, різьба.

89 East 2nd St., New York, NY 10009

Tel.: (212) 473-3550

УКРАЇНСЬКА КНИГАРНЯ

Найбільший вибір українських книжок.

Замовляйте каталог:

1-866-422-4255

www.ukrainianbookstore.com

Друкарня COMPUTOPRINT Corp.

Established 1972

Clifton, New Jersey

виконує друкарські роботи:

- книжки (в твердій і м'якій оправах)
- журнали (з експедицією, або без)
- канцелярські друки
- весільні запрошення (в укр. і англ. мовах)

**Ваші замовлення виконуємо
сумлінно, скоро і на час та
з 30-літнім досвідом!**

973-574-8800

Fax: 973-574-8887
e-mail: computopr@aol.com

LvivArt.com

ЮРІЙ Б. КОРДУБА

Адвокат

Emphasis on Real Estate, Wills,
Trusts and Elder Law

Ward Witty Drive, P.O. Box 249, Montville, NJ 07045
Hours by Appointment! Tel. (973) 335-4555

• ЗНАЙОМСТВА •

Українець, 33 роки, лікар, греко-католик
познайомиться з дівчиною або з жінкою
для створення сім'ї.

Тел.: 011-380-67-9901354
або **V_A_A_74@mail.RU**

• РІЗНЕ •

Куплю **картини** старих
українських мистців до
своїї приватної колекції.
Оплата за домовленістю.
Тел.: (312) 330-0956
Михайло

• НА ПРОДАЖ •

Львів, вул. Пасічна – продається 3-кім-
натне помешкання з балконом на 4-му по-
версі у 5-поверховому будинку: кухня, ту-
алет і ванна. Броньовані двері. Загальна
площа 54 кв. м.
Тел.: (908) 233-2031 після 5-ої год. веч.

DNIPRO CO.

**ПАЧКИ, АВТОМОБІЛІ
ТА КОНТЕЙНЕРИ
В УКРАЇНУ**

- Туристичні послуги: авіаквитки і візи в Україну та інші країни
- Грошові перекази у всі країни світу • Українські та європейські компакт диски • Українські сувеніри та хустки
- Телефонні картки: 80 хв. розмови за 5 дол.

NEWARK, NJ

688 Sanford Ave
Тел.: (973) 373-8783
(888) 336-4776

CLIFTON, NJ

565 Clifton Ave
Тел.: (973) 916-1543

PHILADELPHIA, PA

1801 Cottman Ave
Тел.: (215) 728-6040

**UKRAINE
A CONCISE
ENCYCLOPEDIA**

ЕНЦИКЛОПЕДІЯ УКРАЇНИ

універсальне джерело знань про Україну!

Це унікальне видання англійською мовою збагатить будь-яку
бібліотеку, як приватну, так і публічну.

Том 1 75.00 дол. (було 95 дол.)
Том 2 75.00 дол. (було 95 дол.)

За ДВА ТОМИ – 130.00 дол.

Ціни включають пересилку. Замовлення разом з чеком або
грошовим переказом надсилати на адресу:

UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, INC.
P.O. Box 280, 2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054

Мешканці Нью-Джерсі підлягають 6%-му податкові.

KARPATY TRAVEL

121 Runnymede Road,
Toronto, ON, Canada M6S 2Y4

1-800-265-7189 • в Торонто (416) 761-9105

e-mail: karpatycanada@yahoo.com

**ПОДОРОЖНІ ПОСЛУГИ:
ВІЗИ, АВІАКВИТКИ,
ЗАПРОШЕННЯ
ДО КАНАДИ ТА США,
СТРАХІВАННЯ**

**Для вашої
зручності
все можна
залагодити
за телефонами:**

**ГРОШОВІ ПЕРЕКАЗИ
ХАРЧОВІ ПАКУНКИ
ЛИСТИ
ТА ДОКУМЕНТИ**

1-800-265-7189

(416)-761-9105

НАДІЙНО ТА ШВИДКО до рук адресата в Україну, Польщу та інші держави.
Найдешевші міжнародні телефонні розмови.
Перепишемо відеокасети та DVD.

Як посилати, літати чи телефонувати то тільки через "КАРПАТИ"